

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 14 Σεπτεμβρίου 2022
(OR. en)

12249/22

**Διοργανικός φάκελος:
2022/0289 (NLE)**

**ENER 434
ENV 853
COMPET 690
TRANS 575
CONSOM 220
IND 337
ECOFIN 850
FISC 180**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	14 Σεπτεμβρίου 2022
Αποδέκτης:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 473 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 473 final.

σνημμ.: COM(2022) 473 final

Βρυξέλλες, 14.9.2022
COM(2022) 473 final

2022/0289 (NLE)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών
ενέργειας**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οι τιμές του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας έφτασαν σε επίπεδα ρεκόρ το 2022 και σημείωσαν πρωτοφανή υψηλά μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Κατά το τελευταίο έτος, οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη αυξήθηκαν ραγδαία σε επίπεδο πολύ υψηλότερο απ' ό,τι τις τελευταίες δεκαετίες. Η δυναμική αυτή συνδέεται εγγενώς με την υψηλή τιμή του αερίου, η οποία αυξάνει την τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με καύση αερίου, οι οποίοι συχνά είναι απαραίτητοι για την ικανοποίηση της ζήτησης. Οι τιμές άρχισαν να αυξάνονται με γοργούς ρυθμούς το προηγούμενο καλοκαίρι, όταν η παγκόσμια οικονομία ανέκαμψε μετά την χαλάρωση των περιορισμών που είχαν επιβληθεί λόγω της COVID-19. Στη συνέχεια, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία επιδείνωσε την κατάσταση αυτή.

Οι τιμές της ενέργειας αναμένεται να παραμείνουν υψηλές εξαιτίας της αβεβαιότητας που επικρατεί στην αγορά, ύστερα από πολλαπλές διαταραχές του εφοδιασμού με αέριο, οι οποίες μπορούν να αποδοθούν μόνο σε εσκεμμένη προσπάθεια της Ρωσίας να χρησιμοποιήσει την ενέργεια ως πολιτικό όπλο. Περαιτέρω διαταραχές του εφοδιασμού της ΕΕ με αέριο από τη Ρωσία κατά τις προσεχείς εβδομάδες ή μήνες ενδέχεται να οδηγήσουν σε ακόμη υψηλότερα επίπεδα τιμών αερίου με αλυσιδωτές επιπτώσεις στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας, στο επίπεδο του πληθωρισμού και στον αντίκτυπό του στους πολίτες, καθώς και στη συνολική χρηματοπιστωτική και μακροοικονομική σταθερότητα της ΕΕ.

Η Επιτροπή έχει πλήρη επίγνωση των επιπτώσεων που έχει η αβεβαιότητα του εφοδιασμού με φυσικό αέριο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Τα κράτη μέλη σε όλη την Ευρώπη βίωσαν μια απότομη άνοδο των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέεται με την αύξηση των τιμών του αερίου, με αποτέλεσμα το αέριο να καταστεί το καύσιμο που καθορίζει την οριακή τιμή αντί του γαιάνθρακα. Ταυτόχρονα, η διαθεσιμότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ ήταν κάτω από τα συνήθη επίπεδα τους τελευταίους μήνες λόγω των αυξημένων εργασιών συντήρησης σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, της χαμηλότερης παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας και του κλεισίματος ορισμένων παλαιότερων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.

Παράλληλα, οι πρωτοφανείς θερμοκρασίες φέτος το καλοκαίρι αύξησαν τη ζήτηση ενέργειας για ψύξη και ενέτειναν την πίεση στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, οι ακραίες καιρικές συνθήκες έχουν συμβάλει στην έλλειψη και στις υψηλές τιμές της

ενέργειας, γεγονός που επιβαρύνει τους καταναλωτές και τη βιομηχανία και επιβραδύνει την οικονομική ανάκαμψη. Οι πρόσθετες πιέσεις της προσφοράς στις τιμές της ενέργειας και των ειδών διατροφής επιτείνουν τις παγκόσμιες πληθωριστικές πιέσεις, απομειώνοντας την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών και της οικονομίας στο σύνολό της.

Η θεαματική αύξηση που παρατηρούμε στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας ασκεί πίεση στα νοικοκυριά, στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στη βιομηχανία και ενέχει τον κίνδυνο να βλάψει ευρύτερα την κοινωνία και την οικονομία. Το ισχυρότερο πλήγμα, όπως συνέβη ήδη τον περασμένο χειμώνα, το δέχονται οι ευάλωτοι πελάτες και οι ενεργειακά φτωχοί· ωστόσο, οι υψηλές τιμές επηρεάζουν όλο και περισσότερο και τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις μεσαίου εισοδήματος. Τα νοικοκυριά κινδυνεύουν να μην μπορούν να πληρώσουν τους λογαριασμούς ενέργειάς τους και πρέπει να επιλέξουν μεταξύ του να πληρώσουν για την ενέργεια ή για άλλα βασικά αγαθά, ενώ για τις επιχειρήσεις διακυβεύεται η οικονομική τους βιωσιμότητα και τα επενδυτικά τους σχέδια.

Αυτό το οικονομικό πλαίσιο απαιτεί ταχεία και συντονισμένη αντίδραση σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να αμβλυνθούν οι δυσκολίες που προκαλούν οι υψηλές τιμές για τους καταναλωτές — όχι μόνο για τους ενεργειακά φτωχούς και ευάλωτους, αλλά και για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις μεσαίου εισοδήματος. Κατά μέσο όρο, από τον Ιούλιο του 2021, οι λιανικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά σχεδόν 50 % και οι έκτακτες αυξήσεις αναμένεται να συνεχιστούν πριν από την επόμενη περίοδο θέρμανσης, μετακυλιόμενες σταδιακά στις συμβάσεις της πλειονότητας των καταναλωτών. Η αντίδραση της ΕΕ πρέπει να είναι συντονισμένη με τρόπο προσεκτικό και ολιστικό. Η ηλεκτρική ενέργεια πρέπει να συνεχίσει να ρέει αποδοτικά σε ολόκληρη την Ευρώπη, ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να εξάγουν την πλεονάζουσα ηλεκτρική ενέργεια σε εκείνους που τη χρειάζονται περισσότερο. Ο ρόλος της εσωτερικής αγοράς ενέργειας στην άμβλυνση των επιπτώσεων της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης δεν μπορεί να παραβλεφθεί. Στην αξιολόγησή του όσον αφορά τον σχεδιασμό της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ¹, ο ACER (Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας) διαπίστωσε ότι το διασυνοριακό εμπόριο απέφερε στους καταναλωτές οφέλη 34 δισ. EUR το 2021 — συμβάλλοντας παράλληλα στον μετριασμό της αστάθειας των τιμών— και ότι ενισχύει την

¹

https://acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER's%2520Final%2520Assessment%2520of%2520the%2520EU%2520Wholesale%2520Electricity%2520Market%2520Design.pdf

ασφάλεια εφοδιασμού και την ανθεκτικότητα στους κλυδωνισμούς των τιμών σε όλα τα κράτη μέλη.

Ως εκ τούτου, η Ένωση βρίσκεται αντιμέτωπη με μια έκτακτη κατάσταση. Οι τρέχουσες πρωτοφανείς προκλήσεις επιβάλλουν τη θέσπιση κατάλληλων, αναλογικών και προσωρινών μέτρων τα οποία πρέπει να ληφθούν με πνεύμα αλληλεγγύης προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι σοβαρές δυσκολίες που προκύπτουν στον τομέα της ενέργειας και να ξεπεραστεί η ενεργειακή κρίση με κοινή δράση.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει την άμεση εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης δέσμης αλληλεξαρτώμενων μέτρων. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην άμβλυνση των επιπτώσεων από τις υψηλές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και στην προστασία των καταναλωτών, περιφρουρώντας παράλληλα τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς και τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού. Τα μέτρα επιτυγχάνουν τους στόχους αυτούς καθώς αντιμετωπίζουν διάφορες πτυχές της τρέχουσας κατάστασης, συμπληρώνοντας και ενισχύοντας έτσι τα αποτελέσματά τους, και καθιστούν εφικτή μια ενιαία και συντονισμένη αντίδραση της ΕΕ στην κρίση. Παράλληλα, είναι απολύτως συμβατά με την ανακοίνωση της 8ης Μαρτίου 2022, με τίτλο «REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο προσιτή οικονομικά, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια», και με το σχέδιο REPowerEU της 18ης Μαΐου 2022 της Επιτροπής που αποσκοπεί στον τερματισμό της εξάρτησης της Ένωσης από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το 2027.

Οι πολύ υψηλές τιμές ενέργειας με τις οποίες είναι αντιμέτωποι σήμερα οι καταναλωτές αποφέρουν υπερβολικά υψηλά οικονομικά οφέλη όχι μόνο για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλότερο οριακό κόστος, αλλά και για τις εταιρείες στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων. Τα κέρδη αυτά οφείλονται κυρίως σε ευνοϊκούς παράγοντες της εξωτερικής αγοράς που προκλήθηκαν από τον ρωσικό πόλεμο και όχι σε πρόσθετες προσπάθειες ή επενδύσεις των ίδιων των εταιρειών. Οι υψηλές τιμές ενέργειας δημιουργούν δυσχέρειες για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις της ΕΕ και αυξάνουν τον πληθωρισμό, ενώ τα αναγκαία μέτρα στήριξης αυξάνουν τις δημόσιες δαπάνες. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να περιοριστεί η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ ώστε να μειωθεί η ανάγκη για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αέριο, καθώς και να αναδιανεμηθούν ορισμένα από τα έσοδα που αποκομίζουν οι εταιρείες στους διάφορους ενεργειακούς τομείς ως αποτέλεσμα αυτών των εξαιρετικών περιστάσεων, ώστε να αμβλυνθούν οι δυσχέρειες για τους καταναλωτές ενέργειας και την κοινωνία γενικότερα. Η

αναδιανομή αυτή μπορεί να επιτευχθεί με διάφορα μέσα, ανάλογα με τις συνθήκες του τομέα, με σκοπό τα εν λόγω κονδύλια να διατεθούν στους καταναλωτές ή σε έργα για την ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας των κρατών μελών να διοχετεύουν τμήματα της συνεισφοράς σε κονδύλια της Ένωσης με πνεύμα αλληλεγγύης ή να τα χρησιμοποιούν βάσει συμφωνιών μεταξύ των κρατών μελών.

Αρκετά κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει ή εξετάζουν επί του παρόντος τη θέσπιση μέτρων αναδιανομής. Ωστόσο, τα μέτρα που θεσπίζονται αποκλειστικά σε εθνικό επίπεδο ενέχουν τον κίνδυνο να δημιουργήσουν άνισους όρους για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας της ΕΕ. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισοτιμία των όρων ανταγωνισμού, η Επιτροπή προτείνει δύο συμπληρωματικά μέσα για την πλήρη κάλυψη του ενεργειακού τομέα: α) ένα μέτρο για την προσωρινή ρύθμιση και μείωση των εσόδων των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και β) ένα μέτρο που θεσπίζει προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης επί των πλεοναζόντων κερδών στον τομέα των ορυκτών καυσίμων που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Με τη μείωση των εσόδων των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, το μέτρο που προτείνεται στον κανονισμό έχει ως στόχο να προσομοιάσει το αποτέλεσμα της αγοράς που θα μπορούσαν να προσδοκούν οι παραγωγοί εάν οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού λειτουργούσαν κανονικά, χωρίς τις διαταραχές του εφοδιασμού με αέριο που προέκυψαν μετά την εισβολή στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022. Επιπλέον, η Επιτροπή προτείνει μια προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης επί των κερδών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων, τα οποία έχουν αυξηθεί σημαντικά σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Τα κράτη μέλη θα χρησιμοποιήσουν τα έσοδα από τη συνεισφορά αλληλεγγύης για την παροχή στήριξης σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις και για την άμβλυση των επιπτώσεων από τις υψηλές τιμές ενέργειας. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα έσοδα από αυτό το βραχυπρόθεσμο μέτρο για τη χρηματοδότηση μέτρων μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και για τη στήριξη των βιομηχανιών, ενισχύοντας έτσι περαιτέρω την ενεργειακή αυτονομία της Ένωσης μακροπρόθεσμα.

Αυτά τα προσωρινά μέτρα, που αναδιανέμουν τα πλεονάζοντα έσοδα και κέρδη για τη στήριξη των καταναλωτών, αποφέρουν στους καταναλωτές το όφελος της παραγωγής ενέργειας με χαμηλότερο κόστος. Έτσι, δεν θίγουν αλλά συμπληρώνουν τις εν εξελίξει εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τη ρευστότητα στις χρηματοπιστωτικές αγορές ενέργειας, το προσωρινό πλαίσιο κρίσης της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, τη

μείωση των τιμών αερίου, καθώς και τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό της αγοράς, όπως εξαγγέλθηκε στην ανακοίνωση σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις στην αγορά ενέργειας και τις μακροπρόθεσμες βελτιώσεις στον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία εκδόθηκε παράλληλα με το σχέδιο REPowerEU της 18ης Μαΐου 2022. Ο προτεινόμενος κανονισμός διατηρεί τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ως προς την αποδοτικότητα της κατανομής και την ασφάλεια του εφοδιασμού, μειώνοντας παράλληλα τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας και τον αντίκτυπο των υψηλών τιμών αερίου στους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας των καταναλωτών.

2. ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο αυξημένος κίνδυνος για τον επόμενο χειμώνα και η ανάγκη μείωσης της συνολικής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, να διατηρηθούν τα αποθέματα καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και να ληφθούν στοχευμένα μέτρα για τη μείωση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις ακριβότερες ώρες, σε πνεύμα αλληλεγγύης, ο προτεινόμενος κανονισμός θέτει δύο στόχους μείωσης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο πρώτος προϋποθέτει ότι τα κράτη μέλη θα θεσπίσουν μέτρα μείωσης της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από όλους τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν είναι ακόμη εξοπλισμένοι με έξυπνα συστήματα ή έξυπνες συσκευές μέτρησης που τους επιτρέπουν να προσαρμόζουν την κατανάλωσή τους κατά τη διάρκεια της ημέρας. Τα μέτρα θα πρέπει να είναι επαρκώς φιλόδοξα και μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, στοχευμένες εκστρατείες ενημέρωσης και επικοινωνίας με τους καταναλωτές. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσε να προβλεφθεί η υλοποίηση στοχευμένης πληροφόρησης των καταναλωτών σε επίπεδο Ένωσης. Επιπλέον, για να στοχεύσει ειδικά τις ακριβότερες ώρες κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, όταν κατά κανόνα το αέριο καθορίζει την οριακή τιμή, η Επιτροπή προτείνει έναν υποχρεωτικό στόχο μείωσης της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τουλάχιστον 5 % κατά τη διάρκεια επιλεγμένων ωρών τιμολογιακής αιχμής, που θα καλύπτουν τουλάχιστον το 10 % των ωρών κάθε μήνα κατά τις οποίες οι τιμές αναμένεται να είναι οι υψηλότερες. Αυτός ο υποχρεωτικός στόχος θα έχει ως αποτέλεσμα την επιλογή κατά μέσο όρο τριών έως τεσσάρων ωρών την εβδομάδα, οι οποίες συνήθως αντιστοιχούν σε ώρες φορτίου αιχμής, αλλά μπορεί και να περιλαμβάνει και ώρες κατά τις οποίες η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές αναμένεται

χαμηλή, οπότε είναι αναγκαία η παραγωγή από οριακούς σταθμούς για την κάλυψη της ζήτησης. Για να συνυπολογιστεί αυτή η παράμετρος, τα κράτη μέλη διαθέτουν κάποια διακριτική ευχέρεια κατά τον προσδιορισμό αυτών των ωρών. Ο δεσμευτικός στόχος αφορά ειδικά τους καταναλωτές που μπορούν να προσφέρουν ευελιξία μέσω της μείωσης της ζήτησης ή μέσω προσφορών μετατόπισης της ζήτησης σε ωριαία βάση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ελεύθερα να επιλέξουν τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων μείωσης της ζήτησης και, ειδικότερα, θα πρέπει να εξετάσουν τη θέσπιση οικονομικά αποδοτικών μέτρων βασισμένων στην αγορά, π.χ. δημοπρασιών ή καθεστώτων υποβολής προσφορών για απόκριση ζήτησης ή για μη καταναλωθείσα ηλεκτρική ενέργεια. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την επέκταση υφιστάμενων καθεστώτων ή εθνικών κινήτρων για τη δημιουργία απόκρισης ζήτησης. Επίσης, μπορεί να περιλαμβάνει οικονομικά κίνητρα ή οικονομική αντιστάθμιση για τους παράγοντες της αγοράς που συμμετέχουν, όταν η αντιστάθμιση καταβάλλεται για πρόσθετη ηλεκτρική ενέργεια που δεν καταναλώνεται, συγκριτικά με την αναμενόμενη συνήθη κατανάλωση κατά τη συγκεκριμένη ώρα χωρίς την υποβολή προσφορών. Η θέσπιση και η εφαρμογή των μέτρων δεν θα πρέπει να επηρεάζει την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

Με βάση την παρατηρούμενη ωριαία παραγωγή μεταξύ Ιανουαρίου και Αυγούστου 2022, μια μείωση κατά 5 % κατά τη διάρκεια του 10 % των ωρών που εμφανίζουν το υψηλότερο επίπεδο ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας θα φέρει τη μέση ζήτηση κατά τις ώρες αυτές στο επίπεδο των πρώτων μη επιλεγμένων ωρών αιχμής. Κατά συνέπεια, κάτι τέτοιο θα είχε ως αποτέλεσμα την εξομάλυνση των χαρακτηριστικών της ωριαίας κατανάλωσης. Επίσης, δεδομένου ότι το φυσικό αέριο είναι κατά κανόνα η οριακή τεχνολογία κατά τις ώρες με την υψηλότερη ζήτηση, αυτή η στοχευόμενη μείωση κατά 5 % μπορεί να επιφέρει μείωση της κατανάλωσης αερίου, η οποία εκτιμάται σε περίπου 1,2 δισ. κυβικά μέτρα για περίοδο τεσσάρων μηνών. Αυτό αντιστοιχεί περίπου στο 3,8 % της κατανάλωσης αερίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά την ίδια περίοδο. Πρόσφατες μελέτες² δείχνουν ότι ο υποχρεωτικός στόχος θα μπορούσε να επιτευχθεί από το τρέχον δυναμικό απόκρισης ζήτησης, με θετικό αντίκτυπο στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και στις ποσότητες εξοικονόμησης αερίου.

---

² Study on the quantification of Demand Response (DR) benefits to electricity suppliers and consumers in Europe in 2030 on its way to achieve deep decarbonisation (Μελέτη σχετικά με τον ποσοτικό προσδιορισμό των οφελών της απόκρισης ζήτησης για τους προμηθευτές και τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη το 2030, στην πορεία προς την επίτευξη εκτεταμένης απανθρακοποίησης), Compass Lexecon, Ιανουάριος 2021· Demand Side Flexibility potential contribution to 2023 gas reduction (Πιθανή συμβολή της ευελιξίας στο σκέλος της ζήτησης για τη μείωση του αερίου το 2023), DNV, Σεπτέμβριος 2022.

Ανώτατο όριο στα έσοδα της αγοράς για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υποοριακές τεχνολογίες

Κατά δεύτερον, στον προτεινόμενο κανονισμό καθορίζεται μια προσέγγιση για την ανάκτηση των υπερεσόδων που αποκομίζουν παραγωγοί με χαμηλότερο οριακό κόστος, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η πυρηνική ενέργεια και ο λιγνίτης (υποοριακές τεχνολογίες), με τον καθορισμό εκ των υστέρων ανώτατου ορίου στα έσοδα ανά MWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.

Στην αγορά επόμενης ημέρας, οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζονται από το μεταβλητό κόστος της οριακής τεχνολογίας, δηλαδή του τελευταίου και δαπανηρότερου σταθμού που απαιτείται για την κάλυψη της ζήτησης (οριακή τιμολόγηση). Λαμβανομένου υπόψη του ρόλου που διαδραματίζουν οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στην αγορά επόμενης ημέρας ως σημείο αναφοράς για την τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας σε όλα τα άλλα χρονικά πλαίσια της αγοράς, το εν λόγω μέτρο μειώνει τον αντίκτυπο που έχει η τεχνολογία που καθορίζει το όριο (συνήθως ο γαιάνθρακας, σήμερα πλέον συχνά οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο) στα έσοδα άλλων παραγωγών με χαμηλότερο οριακό κόστος, όπως οι περισσότερες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η πυρηνική ενέργεια και ο λιγνίτης. Το μέτρο προσομοιώνει τα αποτελέσματα της αγοράς για τις εν λόγω τεχνολογίες τα οποία θα ανέμενε κανείς εάν οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού λειτουργούσαν κανονικά και δεν είχαν υπαχθεί στην οπλοποίηση της ενέργειας μέσω των διαταραχών του εφοδιασμού με αέριο.

Μέσω αυτής της πανενωσιακής προσέγγισης που βασίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης, οι αγορές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας θα λειτουργούν και θα εξισορροπούνται όπως σήμερα, διασφαλίζοντας έτσι ότι οι εντολές κατανομής αποστέλλονται πρώτα στους φθηνότερους και αποδοτικότερους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ανά την ΕΕ και ότι τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται στις εισαγωγές όταν χρειάζεται. Με τον τρόπο αυτό διατηρείται το κίνητρο ώστε τεχνολογίες όπως οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής με καύση γαιάνθρακα και αερίου, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης και η απόκριση ζήτησης να είναι διαθέσιμες και να λειτουργούν όταν χρειάζεται, διασφαλίζοντας τη σταθερή λειτουργία του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας καθ' όλη τη χειμερινή περίοδο 2022-2023.

Το ύψος του ανώτατου ορίου στα αγοραία έσοδα

Το ανώτατο όριο εσόδων που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να καθοριστεί σε επίπεδο που να καλύπτει την πλειονότητα των υποοριακών παραγωγών στην ΕΕ, χωρίς να

θέτει σε κίνδυνο τη διαθεσιμότητα και την κερδοφορία των υφιστάμενων σταθμών, ούτε τις μελλοντικές επενδυτικές αποφάσεις για νέα υποοριακή παραγωγή.

Παρότι οι περιστασιακές και βραχυπρόθεσμες περίοδοι υψηλών τιμών μπορεί να θεωρηθούν φυσιολογικό χαρακτηριστικό μιας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ενδέχεται να είναι χρήσιμες για να ανακτήσουν ορισμένοι επενδυτές τις επενδύσεις τους στην παραγωγή, η ακραία και διαρκής αύξηση των τιμών από τον Φεβρουάριο του 2022 απέχει σημαντικά από μια φυσιολογική κατάσταση περιστασιακών τιμών αιχμής στην αγορά ή πιο μακροπρόθεσμων τιμολογιακών διακυμάνσεων που συνδέονται με τους οικονομικούς κύκλους.

Αυτό ισχύει ιδίως για τις επενδυτικές αποφάσεις που αφορούν την παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίες είναι κρίσιμες για την επίτευξη των στόχων απανθρακοποίησης της Ένωσης. Προκειμένου να μην υπονομευθεί η αξιολόγηση της αποδοτικότητας κατά τη λήψη των επενδυτικών αποφάσεων, το ανώτατο όριο δεν θα πρέπει να είναι χαμηλότερο από τις προσδοκίες των συμμετεχόντων στην αγορά όσον αφορά το μέσο επίπεδο των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις ώρες με την υψηλότερη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας ως είχε πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Οι προσδοκίες όσον αφορά τις μέσες αγοραίες τιμές για τις ώρες αιχμής ήταν σταθερά και σημαντικά χαμηλότερες από 180 EUR/MWh κατά τις τελευταίες δεκαετίες, παρά τις τιμολογιακές διαφορές μεταξύ των περιφερειών της Ένωσης. Επίσης, προσομοιώσεις με βάση τις παρατηρούμενες τιμές από τον Ιανουάριο έως τον Αύγουστο του 2022 δείχνουν ότι ένα ανώτατο όριο των 180 EUR/MWh θα είχε ως αποτέλεσμα τη σταθεροποίηση των μέσων εσόδων περίπου στα 150 EUR/MWh. Αυτό το μέσο επίπεδο εσόδων είναι σταθερά υψηλότερο από το τρέχον σταθμισμένο κόστος της ενέργειας (LCOE) για τις υποοριακές τεχνολογίες στις οποίες εφαρμόζεται το ανώτατο όριο στα έσοδα³, επιτρέποντας στους παραγωγούς τους οποίους διέπει να καλύπτουν τις επενδύσεις τους και το λειτουργικό τους κόστος. Άρα, το ανώτατο όριο δεν αναμένεται ότι θα παρεμποδίσει την επένδυση σε νέες υποοριακές δυναμικότητες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει το ανώτατο όριο εσόδων να καθοριστεί στα 180 EUR/MWh, ποσό το οποίο καλύπτει το αναγκαίο περιθώριο ασφαλείας.

Το ανώτατο όριο θα πρέπει να περιοριστεί στα αγοραία έσοδα και όχι στα συνολικά έσοδα από την παραγωγή (όπως εκείνα που προέρχονται από καθεστώς στήριξης), ώστε να μην επηρεάζεται σημαντικά η αρχική αναμενόμενη κερδοφορία ενός έργου.

³ Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments: final report (Τελική έκθεση σχετικά με το κόστος ενέργειας, τους φόρους και τις επιπτώσεις των κρατικών παρεμβάσεων στις επενδύσεις), Trinomics, Οκτώβριος 2020.

Η εφαρμογή ενιαίου ανώτατου ορίου εσόδων σε επίπεδο Ένωσης είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς θα διατηρήσει τον ανταγωνισμό βάσει τιμών μεταξύ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας με διαφορετικές τεχνολογίες, ιδίως όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δεδομένου ότι το ανώτατο όριο θα εφαρμόζεται στα έσοδα ανά MWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, δεν θα επηρεάσει τη διαμόρφωση των τιμών στις αγορές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας. Η κατανομή στους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής θα εξακολουθήσει να πραγματοποιείται με κριτήριο το επίπεδο της αποδοτικότητάς τους —με προτεραιότητα στην κατανομή από σταθμούς με χαμηλότερο οριακό κόστος— και δεν πρόκειται να επηρεαστεί το διασυνοριακό εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλες διαδικασίες για την ανάκτηση των πλεοναζόντων εσόδων από τους παραγωγούς, δεδομένου ότι το ανώτατο όριο εσόδων μπορεί να εφαρμόζεται κατά τον χρόνο διακανονισμού των συναλλαγών ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, μετά από αυτόν. Αυτό εξαρτάται από τις διαφορές όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας των χονδρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας σε διαφορετικά χρονικά πλαίσια και τον τρόπο οργάνωσής τους στα κράτη μέλη.

Πεδίο εφαρμογής του ανώτατου ορίου

Το ανώτατο όριο αγοραίων εσόδων θα εφαρμόζεται στα έσοδα από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας για όλους τους υποοριακούς παραγωγούς, όπως ορίζονται στον κανονισμό, και θα καλύπτει όλα τα χρονικά πλαίσια της αγοράς, ανεξάρτητα από το αν η εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας πραγματοποιείται διμερώς (εξωχρηματιστηριακά) ή σε κεντρικές αγορές. Εάν το ανώτατο όριο εφαρμοζόταν μόνο σε ορισμένα χρονικά πλαίσια ή μόνο σε χρηματιστήρια και άλλες οργανωμένες αγορές, οι υποοριακοί παραγωγοί θα μπορούσαν να έχουν κίνητρο να εμπορεύονται ηλεκτρική ενέργεια εντός των χρονικών πλαισίων και των αγορών που δεν θα καλύπτονταν από το μέτρο. Από την άλλη πλευρά, η προτεινόμενη ευρεία εφαρμογή του ανώτατου ορίου εσόδων θα διατηρήσει τα κίνητρα για τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για να αντισταθμίσουν οι καταναλωτές την αστάθεια των τιμών και αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την τόνωση των επενδύσεων σε υποοριακές τεχνολογίες, ιδίως στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Δεδομένου ότι το ανώτατο όριο εσόδων δεν επηρεάζει τη διαμόρφωση των τιμών, οι καταναλωτές θα έχουν συμφέρον να συνάπτουν μακροπρόθεσμες συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που θα τους επιτρέπουν να επωφελούνται άμεσα από τιμές χαμηλότερες από εκείνες που παρατηρούνται στην αγορά.

Το ανώτατο όριο εσόδων θα εφαρμόζεται ανά MWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Ανεξάρτητα από τη συμβατική μορφή με την οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί το εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας, το ανώτατο όριο θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στα πραγματοποιηθέντα αγοραία έσοδα. Αυτό είναι απαραίτητο ώστε να αποφευχθεί η στόχευση των παραγωγών που δεν επωφελούνται επί του παρόντος από τις τρέχουσες υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας επειδή έχουν αντισταθμίσει τον κίνδυνο για τα έσοδά τους που συνεπάγονται οι διακυμάνσεις στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σε τιμή χαμηλότερη από το ανώτατο όριο. Ως εκ τούτου, στον βαθμό που οι υφιστάμενες ή μελλοντικές συμβατικές υποχρεώσεις, όπως οι συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και άλλα είδη συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ή οι αντισταθμίσεις μέσω προθεσμιακών συμβολαίων, οδηγούν σε αγοραία έσοδα από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κάτω από το ανώτατο όριο, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.

Ορισμός των σχετικών υποοριακών τεχνολογιών

Το ανώτατο όριο εσόδων εφαρμόζεται στα αγοραία έσοδα που προκύπτουν από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας η οποία παράγεται από τεχνολογίες των οποίων το οριακό κόστος είναι χαμηλότερο από το ανώτατο όριο, όπως η αιολική, η ηλιακή, η γεωθερμική, η πυρηνική ενέργεια, η βιομάζα, το πετρέλαιο και τα προϊόντα που σχετίζονται με το πετρέλαιο, οι υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις χωρίς ταμιευτήρα κ.λπ.

Ωστόσο, το ανώτατο όριο στα αγοραία έσοδα δεν θα πρέπει να ισχύει για τις τεχνολογίες με κόστος καυσίμου εισροής που οδηγεί σε επίπεδο νεκρού σημείου άνω του ανώτατου ορίου, καθώς αυτό θα έθετε σε κίνδυνο τις εν λόγω δραστηριότητες και, τελικά, την ασφάλεια του εφοδιασμού. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, για τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο και με καύση γαιάνθρακα. Μετά την εισβολή στην Ουκρανία, οι τιμές του φυσικού αερίου και του ανθρακίτη έχουν αυξηθεί απότομα⁴, με αποτέλεσμα η τιμή παραγωγής σε επίπεδο νεκρού σημείου να υπερβαίνει το ανώτατο όριο. Εάν οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο και με καύση γαιάνθρακα υπόκειντο στο ανώτατο όριο εσόδων, δεν θα ήταν σε θέση να καλύψουν τα λειτουργικά τους έξοδα και δεν θα μπορούσαν να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους.

Σύμφωνα με τους στόχους της ανακοίνωσης REPowerEU, η εφαρμογή του ανώτατου ορίου δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει τα κίνητρα για επενδύσεις σε ευέλικτες τεχνολογίες παραγωγής (π.χ. την απόκριση ζήτησης και όλα τα είδη αποθήκευσης), ούτε την παραγωγή

---

⁴ Η τιμή του φυσικού αερίου ξεπέρασε τα 200 EUR/MWh και η τιμή του γαιάνθρακα τα 300 EUR/MWh.

ηλεκτρικής ενέργειας από πηγές που ανταγωνίζονται άμεσα τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με φυσικό και άλλα αέρια. Κατά συνέπεια, το ανώτατο όριο δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν βιομεθάνιο.

Αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να διατηρηθούν τα κίνητρα για τις εν λόγω τεχνολογίες και τους εν λόγω τύπους παραγωγής, ώστε να μειωθεί η κατανάλωση αερίου, όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση RePowerEU.

Για να διαφυλαχθούν τα κίνητρα για την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών, το ανώτατο όριο εσόδων δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε έργα επίδειξης. Στην πράξη, αυτό συμβαίνει ήδη τις περισσότερες φορές, καθώς η αμοιβή των έργων επίδειξης καθορίζεται συνήθως από την αγορά (π.χ. πάγια έσοδα μέσω εγγυημένων τιμών αγοράς).

Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα έσοδα κάποιων παραγωγών υπόκεινται ήδη σε ανώτατα όρια μέσω κρατικών μέτρων. Κατά συνέπεια, τα έσοδα των εν λόγω παραγωγών δεν έχουν αυξηθεί ως αποτέλεσμα της πρόσφατης αύξησης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, οι υφιστάμενοι παραγωγοί που υπόκεινται σε τέτοιου είδους κρατικά μέτρα θα πρέπει να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του ανώτατου ορίου.

Προκειμένου να αποφευχθεί ο υπερβολικός διοικητικός φόρτος και να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του προτεινόμενου μέτρου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξαιρούν από την εφαρμογή του ανώτατου ορίου εσόδων παραγωγούς που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από εγκαταστάσεις με δυναμικότητα κάτω των 20 kW.

Αναδιανομή στους τελικούς πελάτες

Τα πλεονάζοντα έσοδα που θα προκύψουν από την εφαρμογή του ανώτατου ορίου θα διοχετευθούν στους τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό περιλαμβάνει όλους τους αγοραστές ηλεκτρικής ενέργειας για ίδια κατανάλωση. Κατά την επιλογή των δικαιούχων της αναδιανομής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να στοχεύουν όσο το δυνατόν περισσότερο στους τελικούς πελάτες, είτε ιδιώτες είτε επαγγελματίες, οι οποίοι είναι περισσότερο εκτεθειμένοι σε υψηλές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Η κατανομή των πλεοναζόντων εσόδων όπως ορίζεται στην παρούσα πράξη δεν θίγει την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ.

Αντιμετώπιση των δυσκολιών που πλήττουν τους καταναλωτές

Τέλος, η παρούσα πρόταση περιέχει βασικές διατάξεις για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που πλήττουν τους καταναλωτές ως αποτέλεσμα των πολύ υψηλών τιμών της ενέργειας. Η τρέχουσα κρίση αποτελεί πρόκληση για την εξασφάλιση επαρκούς στήριξης ώστε να

συνεχίσουν οι οικιακοί καταναλωτές να έχουν πρόσβαση στην αναγκαία ενέργεια, χωρίς να υπονομεύεται το κίνητρο για εξοικονόμηση ενέργειας. Το σημείο εκκίνησης για την ανάληψη δράσης είναι η πλήρης αναγνώριση του κινδύνου κακουχιών που αντιμετωπίζουν τα νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών μεσαίου εισοδήματος, και της ανάγκης για μέτρα στήριξης σε εθνικό επίπεδο.

Τα κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει ευρύ φάσμα μέτρων στήριξης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που βασίζονται στην εργαλειοθήκη. Σε αυτά περιλαμβάνονται η άμεση εισοδηματική στήριξη, οι μειώσεις φόρων και οι εισφορές και επιστροφές στους λογαριασμούς ενέργειας των καταναλωτών, καθώς και μέτρα για τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και της επιτόπιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Κάποια κράτη μέλη έχουν επίσης παρέμβει στον καθορισμό των τιμών για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας —δηλαδή έχουν καθορίσει ρυθμιζόμενες τιμές για τους τελικούς καταναλωτές.

Όλα αυτά τα εργαλεία θα συνεχίσουν να είναι σημαντικά. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν εκείνα που ανταποκρίνονται καλύτερα στις εθνικές τους συνθήκες. Στο μέτρο του δυνατού, η στήριξη των καταναλωτών θα πρέπει επίσης να στηρίζει τη μείωση της ζήτησης. Ωστόσο, είναι επίσης σημαντικό να αναγνωριστεί ότι ορισμένοι καταναλωτές μπορεί ήδη να βρίσκονται κοντά στο ελάχιστο επίπεδο κατανάλωσης που απαιτείται για τη διασφάλιση της ευημερίας τους.

Η Επιτροπή παρείχε κατευθύνσεις σχετικά με την εφαρμογή κρατικών παρεμβάσεων στον καθορισμό των τιμών στο πλαίσιο της ανακοίνωσης με τίτλο «REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο προσιτά οικονομικά, εξασφαλισμένα και βιώσιμα ενέργεια»⁵, για τον σχεδιασμό δημόσιων παρεμβάσεων στον καθορισμό των τιμών για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, διασφαλίζοντας ότι ωφελούν τους καταναλωτές κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κρίσης και ότι ενισχύουν τον ανταγωνισμό προς όφελος των καταναλωτών μακροπρόθεσμα. Ωστόσο, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/944, οι εν λόγω παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών δεν μπορούν να καλύπτουν μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και δεν πρέπει να είναι κάτω του κόστους.

Το δικαίωμα των καταναλωτών να επιλέγουν τον προμηθευτή ενέργειας που τους προσφέρει την καλύτερη τιμή και υπηρεσία βρίσκεται στο επίκεντρο της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ο συνακόλουθος ανταγωνισμός έχει ασκήσει καθοδική πίεση στις τιμές και έχει αυξήσει τις επιλογές, καθώς οι καταναλωτές δεν ήταν πλέον υποχρεωμένοι να βασίζονται σε

---

⁵ COM(2022) 108 final.

κατεστημένους μονοπωλητές. Ο ανταγωνισμός και η επιλογή προμηθευτών και προσφορών θα αποτελέσουν επίσης βασικά στοιχεία για την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, καθώς επιτρέπουν στους καταναλωτές να επωφελούνται από την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση και την ανανεώσιμη ενέργεια.

Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις στην αγορά ενέργειας και τις μακροπρόθεσμες βελτιώσεις στον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Επιτροπή θεωρεί ότι στο παρόν πλαίσιο θα μπορούσε να είναι αποδεκτή η επέκταση της ρύθμισης των τιμών και στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Δεδομένου ότι η νομοθεσία της ΕΕ για την ενέργεια δεν προβλέπει ειδικό πλαίσιο για τους εν λόγω καταναλωτές, η δυνατότητα των κρατών μελών να επεκτείνουν τις παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών με τη μορφή ρυθμιζόμενων τιμών στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της παρούσας κρίσης θα τους παρείχε ένα ακόμη εργαλείο για τη διαχείριση των επιπτώσεών της. Η προσέγγιση αυτή αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι η τρέχουσα κατάσταση της αγοράς ενέργειας —οι υψηλές και ασταθείς τιμές χονδρικής πώλησης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας— ενδέχεται να περιορίζει τον ανταγωνισμό και να βλάπτει τους πελάτες στον τομέα των ΜΜΕ. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να μην επηρεάζει το κίνητρο για μείωση της κατανάλωσης και, ως εκ τούτου, να περιορίζεται στο 80 % της ιστορικής τους κατανάλωσης.

Οι δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάτω του κόστους θα μπορούσαν να αποτελέσουν έναν τρόπο για ορισμένα κράτη μέλη να μετριάσουν άμεσα τον αντίκτυπο της κρίσης στους καταναλωτές. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά έχουν επίσης σημαντικές επιπτώσεις στη λειτουργία του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά, στην καινοτομία και στα κίνητρα για μείωση της ζήτησης. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, ακόμη και ως μέτρα έκτακτης ανάγκης, πρέπει να συνοδεύονται από διασφαλίσεις για τη μη διακριτική μεταχείριση των προμηθευτών και από κίνητρα για μείωση της ζήτησης.

Η διασφάλιση ότι η εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας παρέχει στα κράτη μέλη τα εργαλεία και την ευελιξία που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κρίσης αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της αναγκαίας αλληλεγγύης. Ωστόσο, το κατά πόσον αυτές οι δυνατότητες θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να παραμείνει στην ευχέρεια των κρατών μελών, που είναι τα πλέον κατάλληλα για να καθορίσουν την αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών, ιδίως σε σύγκριση με άλλα εργαλεία, και να τα αντιστοιχίσουν με την ανάγκη στόχευσης της στήριξης εκεί όπου χρειάζεται περισσότερο.

3. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Όχι μόνο οι εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και ο τομέας ορυκτών καυσίμων επωφελείται από τις ακραίες αυξήσεις των τιμών λόγω της τρέχουσας κατάστασης της αγοράς, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κέρδη που ξεπερνούν εκείνα που προκύπτουν από τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Οι αυξανόμενες τιμές της ενέργειας και του ηλεκτρικού ρεύματος επιβαρύνουν σημαντικά τόσο τις δημόσιες αρχές όσο και τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, και απαιτείται η ανάληψη δράσης ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος να φτάσουν οι τιμές σε μη βιώσιμα επίπεδα, με πολύ μεγαλύτερες και δυνητικά επιζήμιες κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις. Οι εξελίξεις αυτές απαιτούν συλλογική απόκριση σε επίπεδο Ένωσης. Ως εκ τούτου, οι ηγέτες της ΕΕ και η Επιτροπή έχουν αναγνωρίσει την επείγουσα ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων για τον μετριασμό του αντικτύπου των γεγονότων αυτών στους πολίτες και στους οικονομικούς φορείς της ΕΕ και για την αποτροπή μιας ακόμη πιο οξείας κρίσης.

Για τη χρηματοδοτική στήριξη των μέτρων που είναι αναγκαία για την απόκριση στις τρέχουσες καταστάσεις κρίσης που αντιμετωπίζουν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις, εκείνοι που παράγουν υπερκέρδη θα πρέπει να συνεισφέρουν μέρος αυτών σε πνεύμα αλληλεγγύης.

Με τον παρόντα κανονισμό εισάγεται μια συνεισφορά αλληλεγγύης για τη βιομηχανία ορυκτών καυσίμων η οποία ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη. Η εν λόγω συνεισφορά αλληλεγγύης αποτελεί έκτακτο και προσωρινό μέτρο, κατάλληλο για την τρέχουσα κατάσταση, το οποίο θα υιοθετήσουν τα κράτη μέλη σε πνεύμα αλληλεγγύης, ώστε να μετριάσουν τις άμεσες οικονομικές επιπτώσεις των αυξανόμενων τιμών της ενέργειας για τους προϋπολογισμούς των δημόσιων αρχών, τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ένωση.

Η θέσπιση προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης θα διασφαλίσει ότι οι εν λόγω τομείς συνεισφέρουν επίσης αναλογικά προς τα κέρδη που προκύπτουν από την κατάσταση κρίσης. Ταυτόχρονα, ο σχεδιασμός της συνεισφοράς θα διασφαλίσει ότι υπάρχουν επαρκή διαθέσιμα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων που απαιτούνται στους τομείς της ενεργειακής μετάβασης και των νέων τεχνολογιών, μεταξύ άλλων σε επίπεδο ΕΕ.

Για τον σκοπό αυτό, με την παρούσα πρόταση θεσπίζεται ένα μέτρο το οποίο συνίσταται σε προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης με βάση τα φορολογητέα πλεονάζοντα κέρδη που είχαν κατά το οικονομικό έτος 2022 εταιρείες και μόνιμες εγκαταστάσεις που δραστηριοποιούνται μόνο στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων, η οποία είναι ανάλογη και κατάλληλη για την τρέχουσα κοινωνικοοικονομική κατάσταση. Με

τη συνεισφορά θα χρηματοδοτηθούν μέτρα τα οποία θα συμβάλουν στον μετριασμό της τρέχουσας κρίσης, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών. Το μέτρο θα επιτρέψει την ανακατανομή των πόρων και την οικονομική στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων των σταθερά υψηλών τιμών ενέργειας, τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, τη στήριξη ενεργοβόρων βιομηχανιών που στοχεύουν σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή στην ενεργειακή απόδοση και την ανάπτυξη της ενεργειακής αυτονομίας της Ένωσης, προς όφελος όλων των κρατών μελών. Επιπλέον, η τρέχουσα διαταραχή του εφοδιασμού με αέριο και οι επακόλουθες επιπτώσεις στις τιμές του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η υψηλότερη ζήτηση ενέργειας που προέκυψε από τις πρωτοφανείς θερμοκρασίες του καλοκαιριού, σε συνδυασμό με τη μειωμένη διαθεσιμότητα ορισμένων ηλεκτροπαραγωγών, συνιστούν σοβαρή δυσκολία στον εφοδιασμό με συγκεκριμένο προϊόν —εν προκειμένω με ενέργεια. Το μέτρο θα συμβάλει στη διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και θα διασφαλίσει την αναγκαία αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών. Η κατανομή των πλεοναζόντων κερδών όπως ορίζεται στην παρούσα πράξη δεν θίγει την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ.

4. ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η προτεινόμενη πράξη προβλέπει προσωρινά, αναλογικά και έκτακτα μέτρα. Συμπληρώνει τις υφιστάμενες σχετικές πρωτοβουλίες και τη νομοθεσία της ΕΕ και δρα συμπληρωματικά ως προς τις πρωτοβουλίες που έχει ήδη αναλάβει η Επιτροπή για την αντιμετώπιση της τρέχουσας κρίσης στις αγορές ενέργειας. Απορρέει λογικά από υφιστάμενες πρωτοβουλίες, όπως η εργαλειοθήκη για τις τιμές της ενέργειας⁶⁷ που εγκρίθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2021 και το σχέδιο «REPowerEU» της 18ης Μαΐου 2022, το οποίο περιέχει κατάλογο μέτρων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα κράτη μέλη για τη στήριξη των καταναλωτών, συμπληρωματικά ως προς την πρωτοβουλία «Εξοικονόμηση αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα».

Επιπλέον, τα στοιχεία μείωσης της ζήτησης στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού θα στηρίξουν τον πρόσφατα εκδοθέντα κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032 για την αποθήκευση αερίου⁸,

---

⁶ COM (2021) 660 final της 13ης Οκτωβρίου 2021: Αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών της ενέργειας: μια εργαλειοθήκη για δράση και στήριξη.

⁷ COM (2022) 236 final.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1032 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1938 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 σχετικά με την αποθήκευση αερίου (ΕΕ L 173 της 30.6.2022).

με τη μείωση της ανάγκης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αέριο, βοηθώντας με τον τρόπο αυτό τα κράτη μέλη να διατηρήσουν τα αποθέματα αερίου που προκύπτουν μέσω των υποχρεώσεων πλήρωσης των δεξαμενών αποθήκευσης και να διασφαλίσουν τον εφοδιασμό για τον χειμώνα 2022-2023.

Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής των κρατικών παρεμβάσεων σύμφωνα με τα μέτρα που προτείνονται στον κανονισμό δικαιολογείται από τη σοβαρότητα της τρέχουσας κατάστασης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

Η προτεινόμενη πρωτοβουλία ανταποκρίνεται στην αυξημένη επιβάρυνση των τιμών λιανικής για όλους τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και στην ανάγκη μείωσης της ζήτησης και εξοικονόμησης αερίου αυτόν τον χειμώνα ως αποτέλεσμα του πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

Δεδομένου του σχεδιασμού της προτεινόμενης πρωτοβουλίας, και ιδίως του επιπέδου και του προσωρινού χαρακτήρα του προτεινόμενου ανώτατου ορίου στα αγοραία έσοδα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υποοριακές τεχνολογίες, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρόταση συνάδει με τους στόχους του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα.

5. ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η πρόταση αποτελεί έκτακτο μέτρο, το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί για περιορισμένο χρονικό διάστημα και συνάδει με ένα ευρύτερο σύνολο πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της ενεργειακής ανθεκτικότητας της Ένωσης και τον μετριασμό του κινδύνου ή του αντικτύπου πιθανών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Η πρόταση διαφυλάσσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν θέτει σε κίνδυνο την ακεραιότητά της, δεδομένου ότι η λειτουργία των διασυνοριακών αγορών ενέργειας είναι καίριας σημασίας για τη διατήρηση της ασφάλειας του εφοδιασμού σε μια κατάσταση ελλείψεων εφοδιασμού. Δεδομένου ότι προβλέπει πιο συντονισμένες μειώσεις της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, συνάδει επίσης με τις φιλοδοξίες της Επιτροπής για την Πράσινη Συμφωνία και ακολουθεί τις ίδιες αρχές και τους ίδιους στόχους που περιγράφονται στην πρωτοβουλία «Εξοικονόμηση αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα». Τέλος, η πρόταση συνάδει με τις αρχές προστασίας του καταναλωτή, με στόχο τη διασφάλιση οικονομικά προσιτών τιμών ενέργειας για τους καταναλωτές σε ολόκληρη την ΕΕ.

6. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

Νομική βάση

Νομική βάση της παρούσας πράξης είναι το άρθρο 122 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Η τρέχουσα διαταραχή του εφοδιασμού με αέριο και οι επακόλουθες επιπτώσεις στις τιμές του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η υψηλότερη ζήτηση ενέργειας που προέκυψε από τις πρωτοφανείς θερμοκρασίες φέτος το καλοκαίρι, σε συνδυασμό με τη μειωμένη διαθεσιμότητα ορισμένων ηλεκτροπαραγωγών, συνιστούν σοβαρή δυσκολία στον εφοδιασμό με ενεργειακά προϊόντα —εν προκειμένω με ενέργεια— σύμφωνα με το άρθρο 122 της ΣΛΕΕ. Οι αυξανόμενες τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας επιβαρύνουν σημαντικά τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις και, εάν δεν ληφθούν μέτρα, ενδέχεται να φθάσουν σε μη βιώσιμα επίπεδα, κάτι που θα μπορούσε να έχει σημαντικές ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις. Οι ηγέτες της ΕΕ και η Επιτροπή αναγνώρισαν την επείγουσα ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων για τους πολίτες της ΕΕ και την καλύτερη προετοιμασία για τον επερχόμενο χειμώνα.

Τα προσωρινά μέτρα βάσει του προτεινόμενου κανονισμού ενσωματώνουν την αρχή της αλληλεγγύης στον τομέα της ενέργειας και επιτρέπουν στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν συντονισμένη προσέγγιση για την προστασία των καταναλωτών χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Προκειμένου να αποφευχθούν οι σημαντικές στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς και των αλυσίδων εφοδιασμού, οι οποίες ενδέχεται να επιδεινώσουν τον κίνδυνο για την ασφάλεια του εφοδιασμού τον φετινό χειμώνα, είναι ζωτικής σημασίας όλα τα κράτη μέλη να ενεργήσουν από κοινού και με πνεύμα αλληλεγγύης το συντομότερο δυνατόν. Όλα τα κράτη μέλη έχουν επηρεαστεί αρνητικά από την τρέχουσα κρίση, αλλά δεν έχουν όλα την ίδια οικονομική δυνατότητα να στηρίζουν τους καταναλωτές. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μια κατάσταση στην οποία ορισμένα κράτη μέλη παρέχουν στήριξη στους καταναλωτές, ενώ άλλα ενδέχεται να μην είναι σε θέση να το πράξουν ή να διστάσουν να παρέμβουν με μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Μια συντονισμένη προσπάθεια για τη μείωση της ζήτησης και την ανακατανομή των υπερεσόδων στους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες είναι ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης των προκλήσεων ενόψει του χειμώνα. Συντονίζοντας τη μείωση της ζήτησης, διατηρώντας την ικανότητα εισαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας όταν χρειάζεται και χρησιμοποιώντας τα υπερέσοδα για τη στήριξη των καταναλωτών, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν καλύτερη στήριξη των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, ώστε να μετριάσουν έτσι τον αντίκτυπο του πληθωρισμού στο σύνολο της οικονομίας και να

ενισχύσουν την ανθεκτικότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ. Η ανάληψη συντονισμένης δράσης είναι επίσης αναγκαία διότι συμβάλει στην καλύτερη φερεγγυότητα των πολιτών και των επιχειρήσεων, προκειμένου να μετριαστεί ο αντίκτυπος του πληθωρισμού σε ολόκληρη την οικονομία της Ένωσης. Όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να μοιράζονται το βάρος και να συμβάλλουν στην κοινή προσπάθεια στήριξης των πελατών, ώστε να μην υπονομούνται οι αρχές της ενιαίας αγοράς.

Μολονότι τα κράτη μέλη επηρεάζονται διαφορετικά από τις επιπτώσεις που έχουν οι ελλείψεις εφοδιασμού με αέριο στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας, όλα τα κράτη μέλη πρέπει να δεσμευτούν ότι θα μειώσουν την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο ίδιο επίπεδο. Οι συντονισμένες προσπάθειες σε ενωσιακό επίπεδο για τη μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ θα περιορίσουν τη συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύνολο της Ένωσης, με αποτέλεσμα χαμηλότερες τιμές χονδρικής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας και, συνακόλουθα, χαμηλότερες τιμές για τους καταναλωτές. Η μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις ώρες αιχμής θα έχει επίσης ως αποτέλεσμα τη μείωση της ανάγκης για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο, καθώς θα υπάρχει μικρότερη συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας. Μια τέτοια συντονισμένη αντίδραση θα αξιοποιήσει το δυναμικό εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ, κάτι που δεν θα ήταν δυνατό στον ίδιο βαθμό χωρίς συντονισμένη δράση όλων των κρατών μελών σε ενωσιακό επίπεδο. Όλα τα κράτη μέλη θα συμβάλουν στην κοινή προσπάθεια μείωσης των τιμών και πρόληψης των κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Δεδομένου ότι στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας τα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας των κρατών μελών είναι σε μεγάλο βαθμό ολοκληρωμένα, το μέτρο θα μπορούσε να είναι αποτελεσματικό μόνο εάν όλα τα κράτη μέλη συμβάλουν στη μείωση της ζήτησης.

Στο ίδιο πνεύμα, η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, μέσω ενιαίου ανώτατου ορίου στα έσοδα από υποοριακές τεχνολογίες παραγωγής, θα αποφέρει έσοδα στα κράτη μέλη για τη χρηματοδότηση μέτρων στήριξης των τελικών πελατών ηλεκτρικής ενέργειας, διατηρώντας παράλληλα τα μηνύματα των τιμών στις αγορές σε ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς και το διασυνοριακό εμπόριο. Ως εκ τούτου, θα διασφαλίσει ότι η ηλεκτρική ενέργεια στην Ευρώπη θα συνεχίσει να διοχετεύεται εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαία και ότι η φθηνά παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια θα εξάγεται στα κράτη μέλη στα οποία η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι ακριβότερη. Επομένως, μια τέτοια συντονισμένη προσπάθεια των

κρατών μελών κατοχυρώνει την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και των πολιτών της Ένωσης.

Επιπλέον, το μέτρο αυτό είναι συμβατό με τον τρέχοντα τρόπο εμπορίας και τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Ευρώπη, διασφαλίζοντας έτσι ότι η εμπορία και η κοινή χρήση ενέργειας παραμένουν άθικτες, ότι τα κράτη μέλη μπορούν να συνεχίσουν να βασίζονται στις γειτονικές τους χώρες για εισαγωγές και ότι τα κράτη μέλη με μικρότερη εγχώρια παραγωγή και περιορισμένους φυσικούς πόρους προστατεύονται περισσότερο από τους κινδύνους διαταραχών του εφοδιασμού. Ως εκ τούτου, θεωρείται σκόπιμο να βασιστεί η προτεινόμενη πράξη στο άρθρο 122 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Η ακραία αύξηση των τιμών έχει οδηγήσει σε μια κατάσταση στην οποία πολλά νοικοκυριά δυσκολεύονται ιδιαίτερα να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους, αλλά και η οποία αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για την οικονομία. Δεδομένου ότι η έκταση των σημερινών προβλημάτων δεν είχε προβλεφθεί στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, είναι σκόπιμο να επιτραπούν κρατικές παρεμβάσεις στις τιμές λιανικής πώλησης και για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παρεμβάσεις που οδηγούν σε επίπεδα τιμών χαμηλότερα από το κόστος των προμηθευτών ενέργειας τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τις ΜΜΕ.

Ωστόσο, οι επιπτώσεις που έχουν οι ελλείψεις εφοδιασμού με αέριο στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και οι δυνατότητες χρηματοδότησης μέτρων στήριξης από τον κρατικό προϋπολογισμό, διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, είναι δυσανάλογες οι επιπτώσεις της κρίσης σε ορισμένα τμήματα της Ένωσης, όπου οι πελάτες δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στην ενέργεια που χρειάζονται, καθώς οι προμηθευτές αποσύρονται από την αγορά. Χωρίς τα προτεινόμενα μέτρα υπάρχει ο κίνδυνος μόνο τα κράτη μέλη με δημοσιονομικά περιθώρια να μπορέσουν να διαθέσουν πόρους για την προστασία των εν λόγω πελατών και προμηθευτών, με αποτέλεσμα σοβαρές στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς. Η ενιαία υποχρέωση που δημιουργείται από τον προτεινόμενο κανονισμό για μετακύλιση των υπερεσόδων στους τελικούς καταναλωτές θα διασφαλίσει ότι, καταρχήν, όλα τα κράτη μέλη θα μπορέσουν να προστατεύσουν τους πελάτες τους και να χρησιμοποιήσουν αυτούς τους πρόσθετους πόρους για τον ίδιο σκοπό. Η θετική επίδραση στις τιμές της ενέργειας θα έχει θετικό αντίκτυπο στη διασυνδεδεμένη αγορά της ΕΕ και θα συμβάλει επίσης στη μείωση του ποσοστού πληθωρισμού. Ως εκ τούτου, τα εθνικά μέτρα, στη διασυνδεδεμένη οικονομία της Ένωσης, θα έχουν επίσης θετική επίδραση σε άλλα κράτη μέλη.

Η συλλογική θέσπιση, από τα κράτη μέλη, συντονισμένης, προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης βάσει των φορολογητέων πλεοναζόντων κερδών που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2022 σε εταιρείες της ΕΕ και μόνιμες εγκαταστάσεις στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων στην Ένωση που διέπονται από κοινό πλαίσιο είναι αναγκαία για να συμβάλει στην προστασία των καταναλωτών και των επιχειρήσεων από τις αυξανόμενες τιμές της ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση, διαφυλάττοντας παράλληλα την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και διασφαλίζοντας την αναγκαία αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, θεωρείται σκόπιμο να βασιστεί η προτεινόμενη πράξη στο άρθρο 122 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Η θέσπιση συνεισφοράς αλληλεγγύης προσθέτει ένα στοιχείο δικαιοσύνης στη δέσμη μέτρων τα οποία πρόκειται να δρομολογηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης έκτακτης ανάγκης για την ενέργεια.

Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση διασφαλίζει ότι όλα τα κράτη μέλη θα συντονίσουν τις προσπάθειές τους. Αποτυπώνει την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης, η οποία επιβεβαιώθηκε πρόσφατα από το Δικαστήριο ως θεμελιώδης αρχή του δικαίου της ΕΕ⁹.

Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Τα σχεδιαζόμενα μέτρα της παρούσας πρωτοβουλίας συνάδουν πλήρως με την αρχή της επικουρικότητας. Λόγω της σημαντικής αβεβαιότητας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης και των επακόλουθων εξαιρετικά υψηλών τιμών που προκαλούνται από την οπλοποίηση από τη Ρωσία του εφοδιασμού με αέριο, είναι αναγκαία η ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο. Είναι αναγκαία μια συντονισμένη προσέγγιση μέσω της μείωσης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση, με πνεύμα αλληλεγγύης, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος των δυνητικών σοβαρών διαταραχών κατά τους χειμερινούς μήνες όταν η κατανάλωση και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αέριο θα είναι υψηλότερες.

Δεδομένου του πρωτοφανούς χαρακτήρα της κρίσης του εφοδιασμού με αέριο και του ρόλου του αερίου ως βασικής τεχνολογίας για την κάλυψη της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, δικαιολογείται επίσης η ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο όσον αφορά τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Τα κράτη μέλη πρέπει να μπορούν να βασίζονται στις εισαγωγές εάν και όταν χρειάζεται τον φετινό χειμώνα, με έμφαση στη σημασία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η ηλεκτρική ενέργεια πρέπει να συνεχίσει να διοχετεύεται σε

---

⁹ Απόφαση στην υπόθεση C-848/19 P (Γερμανία κατά Πολωνίας).

ολόκληρη την Ευρώπη, ώστε μια κρίση υψηλών τιμών να μην μετατραπεί σε κρίση ασφάλειας του εφοδιασμού. Ωστόσο, αυτό πρέπει να είναι οικονομικά προσιτό και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν οι δυσανάλογες επιπτώσεις στους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας των καταναλωτών. Για να διαφυλαχθεί η λειτουργία του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και το διασυνοριακό εμπόριο και οι επενδύσεις, μια κοινή προσέγγιση όσον αφορά την επιβολή ανώτατου ορίου στα έσοδα από υποοριακές τεχνολογίες είναι εύλογη, κατάλληλη και αναλογική.

Όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, η παρούσα πρόταση καθορίζει το τελικό αποτέλεσμα που πρέπει να επιτευχθεί με τα μέτρα, με τη μορφή καθορισμού μέτρων μείωσης της ζήτησης και νομικά δεσμευτικών υποχρεώσεων για τη μείωση της ενέργειας όταν οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας βρίσκονται στο υψηλότερο σημείο τους και για τον περιορισμό των εσόδων από υποοριακές τεχνολογίες. Ταυτόχρονα, παρέχει στα κράτη μέλη πλήρη αυτονομία όσον αφορά την επιλογή των πλέον αποτελεσματικών μέσων για την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων σύμφωνα με τις εθνικές ιδιαιτερότητές τους και διευρύνει τη δυνατότητα των κρατών μελών να παρεμβαίνουν στη ρύθμιση των τιμών. Ειδικότερα:

- Όσον αφορά τη μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, ο προτεινόμενος κανονισμός θέτει δεσμευτικούς στόχους που πρέπει να επιτευχθούν, αφήνοντας παράλληλα στα κράτη μέλη την επιλογή των μέσων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.
- Όσον αφορά το ανώτατο όριο εσόδων για τη χρηματοδότηση της στήριξης των καταναλωτών, ο προτεινόμενος κανονισμός καθορίζει ενιαίο ανώτατο όριο που εφαρμόζεται στην Ένωση. Ωστόσο, τα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να θεσπίσουν περαιτέρω περιορισμούς, εφόσον είναι αναλογικοί, δεν στρεβλώνουν τη λειτουργία των αγορών χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, διασφαλίζουν την κάλυψη του επενδυτικού κόστους, δεν θέτουν σε κίνδυνο τα επενδυτικά μηνύματα και συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης. Τα πλεονάζοντα έσοδα θα χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη των καταναλωτών, αλλά τα κράτη μέλη θα έχουν πλήρη αυτονομία όσον αφορά τα μέσα με τα οποία θα διασφαλιστεί ότι τα πλεονάζοντα έσοδα θα φτάσουν στους καταναλωτές.
- Όσον αφορά τα μέτρα δημόσιας παρέμβασης στις τιμές λιανικής πώλησης, ο προτεινόμενος κανονισμός διευρύνει τη δυνατότητα των κρατών μελών να λάβουν τέτοιου είδους μέτρα σε σύγκριση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο σε ενωσιακό επίπεδο, το οποίο συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Όσον αφορά το μέτρο στον τομέα των ορυκτών καυσίμων, η προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης αντιμετωπίζει το πρόβλημα που είναι κοινό για όλα τα κράτη μέλη, και το οποίο προσπαθούν να υπερβούν επί του παρόντος με διαφορετικούς τρόπους, με ένα πλαίσιο που διέπει τη συνεισφορά αλληλεγγύης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Την κοινή πρωτοβουλία σε ενωσιακό επίπεδο, η οποία συνίσταται στην υποχρεωτική καθιέρωση συνεισφοράς

αλληλεγγύης σε κάθε κράτος μέλος για ορισμένες εταιρείες και μόνιμες εγκαταστάσεις που δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων. Το πρόβλημα αυτό δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί κατάλληλα μόνο από τα κράτη μέλη.

Η συνεισφορά αλληλεγγύης που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό θα αυξήσει τα έσοδα των κρατικών προϋπολογισμών και θα καταστήσει δυνατή τη χρηματοδότηση μέτρων που αποσκοπούν στην ελάφρυνση του υψηλού ενεργειακού κόστους για τους καταναλωτές, ιδίως για τα ευάλωτα άτομα και τις εταιρείες. Ωστόσο, δεν έχουν θεσπίσει όλα τα κράτη μέλη τέτοια μέτρα και το περιεχόμενο των ήδη εγκεκριμένων μέτρων διαφέρει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

Ως εκ τούτου, μια υποχρεωτική συνεισφορά αλληλεγγύης επί των πλεοναζόντων κερδών που θα διέπεται από κοινό ενωσιακό πλαίσιο θα διασφαλίσει επαρκώς ισότιμους όρους ανταγωνισμού σε ολόκληρη την Ένωση και μια κατάσταση στην οποία οι αρχές όλων των κρατών μελών θα μπορέσουν να εισπράξουν τα έσοδα από τα εν λόγω πλεονάζοντα κέρδη, τα οποία θα τους δώσουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν καλύτερα το έκτακτο γεγονός της αύξησης των τιμών της ενέργειας, που απαιτεί την ανάληψη επείγουσας δράσης σε όλα τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, μια πρωτοβουλία της ΕΕ θα προσέθετε αξία σε σύγκριση με την ανάληψη μεμονωμένων δράσεων σε εθνικό επίπεδο.

Λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του, το μέτρο μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, συνεπώς η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναλογικότητα

Η πρωτοβουλία συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας. Εντός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 122 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η παρέμβαση σε επίπεδο πολιτικής είναι κατάλληλη για την οικονομική κατάσταση και ανάλογη με τη διάσταση και τον χαρακτήρα των προβλημάτων που έχουν καθοριστεί και την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί.

Δεδομένης της πρωτοφανούς γεωπολιτικής κατάστασης και της σημαντικής απειλής για τα μέσα βιοπορισμού των πολιτών και την οικονομία της ΕΕ, υπάρχει σαφής ανάγκη για συντονισμένη δράση. Ο συντονισμός των προσπαθειών για μείωση της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε ώρες αιχμής, η επιβολή ανώτατου ορίου στα έσοδα που επιτυγχάνονται από υποοριακούς παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας και η παροχή μεγαλύτερου πεδίου δημόσιας παρέμβασης

στα κράτη μέλη για τον καθορισμό των τιμών λιανικής αποτελούν κατάλληλα μέσα για τη μείωση της υφιστάμενης ανοδικής πίεσης στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας σε βάρος των καταναλωτών. Ταυτόχρονα, δεν μπορούν να προβλεφθούν άλλα, λιγότερο παρεμβατικά μέτρα που θα μπορούσαν να επιτύχουν εξίσου αποτελεσματικά τον στόχο αυτόν.

Η προτεινόμενη συνεισφορά αλληλεγγύης τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, με την έννοια ότι δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων. Στηρίζεται σε βάση και συντελεστή υπολογισμού που διασφαλίζουν ότι τα κέρδη υπόκεινται εν μέρει σε μια τέτοια συνεισφορά χωρίς να εμποδίζουν αδικαιολόγητα τις εταιρείες ενέργειας στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων να χρησιμοποιούν τα εν λόγω πλεονάζοντα κέρδη για μελλοντικές επενδύσεις ή για τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς τους. Για τον λόγο αυτόν το ποσοστό που προτείνεται στον κανονισμό περιορίζεται στο ένα τρίτο των πλεονάζοντων φορολογητέων κερδών, μετά την εφαρμογή αποθέματος ασφαλείας στη φορολογική βάση. Ωστόσο, και για να διασφαλιστεί ότι υπάρχει μέριμνα για τις ειδικές περιστάσεις των κρατών μελών, ο προτεινόμενος συντελεστής είναι ο ελάχιστος συντελεστής και τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν υψηλότερο συντελεστή σε περίπτωση που το κρίνουν αναγκαίο.

Η συνεισφορά αλληλεγγύης έχει επίσης προσωρινό χαρακτήρα και περιορίζεται στα πλεονάζοντα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2022 και εφαρμόζεται μόνο στα πλεονάζοντα κέρδη των τομέων του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων, λαμβανομένων υπόψη των απροσδόκητων κερδών που προέκυψαν λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων. Τα κράτη μέλη που έχουν ήδη θεσπίσει εγχώρια εισφορά ή φόρο που υπερβαίνει τον προτεινόμενο συντελεστή της συνεισφοράς αλληλεγγύης μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζουν τον υφιστάμενο υψηλότερο συντελεστή που ανταποκρίνεται στις εθνικές ιδιαιτερότητες οι οποίες τα οδήγησαν να εγκρίνουν τον εν λόγω συντελεστή.

Επομένως, η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παρούσα πράξη. Τα προτεινόμενα μέτρα θεωρούνται αναλογικά και βασίζονται, στο μέτρο του δυνατού, σε υφιστάμενες πρωτοβουλίες, οι οποίες επικροτήθηκαν από τα κράτη μέλη.

Επιλογή της νομικής πράξης

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την κλίμακα της ενεργειακής κρίσης, τις δυνητικές κοινωνικές, οικονομικές και δημοσιονομικές επιπτώσεις της και την επείγουσα ανάγκη μετριασμού τους, κρίνει σκόπιμο να ενεργήσει με κανονισμό γενικής εμβέλειας και άμεσης

ισχύος και εφαρμογής. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός γρήγορου και ομοιόμορφου μηχανισμού συνεργασίας σε ενωσιακό επίπεδο.

7. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Λόγω του πολιτικά ευαίσθητου χαρακτήρα της πρότασης και του επείγοντος χαρακτήρα της προετοιμασίας της πρότασης ώστε να μπορέσει να εγκριθεί εγκαίρως από το Συμβούλιο, δεν κατέστη δυνατή η διεξαγωγή ειδικής διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Ωστόσο, η Επιτροπή σχεδιάζει να συνεργαστεί με τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ιδίως με τις ενεργοβόρες βιομηχανίες, για να διασφαλιστεί η επιτυχής εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Δεδομένου του προσωρινού και επείγοντος χαρακτήρα των μέτρων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, δεν κατέστη δυνατή η διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων.

Θεμελιώδη δικαιώματα

Δεν εντοπίστηκαν αρνητικές επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα. Τα μέτρα στο πλαίσιο της παρούσας νομικής πράξης δεν θα επηρεάσουν τα δικαιώματα των πελατών που έχουν ταξινομηθεί ως προστατευόμενοι βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, συμπεριλαμβανομένων όλων των οικιακών πελατών. Επιπλέον, το ανώτατο όριο στα έσοδα και η καθιέρωση προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης στον προτεινόμενο κανονισμό λαμβάνουν πλήρως υπόψη την ανάγκη προστασίας των θεμιτών προσδοκιών και των υφιστάμενων επενδύσεων και, ως εκ τούτου, δεν θα θέσουν σε κίνδυνο το δικαίωμα κατοχής και χρήσης νομίμως κτηθέντων αγαθών. Η πράξη αυτή θα δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να μειώσουν τους κινδύνους που συνδέονται με την έλλειψη αερίου και την επακόλουθη αύξηση των τιμών της ενέργειας που σε διαφορετική περίπτωση θα είχαν σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία. Με την εξασφάλιση της αποζημίωσης των προμηθευτών που υποχρεούνται να πωλούν ηλεκτρική ενέργεια κάτω του κόστους διασφαλίζεται ότι τα πρόσωπα αυτά δεν στερούνται τα θεμελιώδη δικαιώματα τους, με την επιφύλαξη ωστόσο της εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

8. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Για την παρούσα πρόταση δεν απαιτούνται πρόσθετοι πόροι από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

9. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άνευ αντικειμένου.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 122 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Από τον Σεπτέμβριο του 2021 παρατηρούνται πολύ υψηλές τιμές στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως ανέφερε ο ACER στην αξιολόγηση του σχεδιασμού της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ που διενήργησε τον Απρίλιο του 2022¹⁰, αυτό οφείλεται κυρίως στην υψηλή τιμή του αερίου, το οποίο χρησιμοποιείται ως εισροή για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με φυσικό αέριο είναι συχνά απαραίτητοι για την κάλυψη της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, όταν η ζήτηση είναι η υψηλότερη κατά τη διάρκεια της ημέρας ή όταν οι ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που παράγονται από άλλες τεχνολογίες, όπως οι πυρηνικές, οι υδροηλεκτρικές ή οι μεταβλητές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεν επαρκούν για να καλύψουν τη ζήτηση. Η κλιμάκωση της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, συμβαλλόμενου μέρους της Ενεργειακής Κοινότητας, από τον Φεβρουάριο του 2022 έχει οδηγήσει σε σημαντική μείωση του εφοδιασμού με αέριο. Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία προκάλεσε επίσης αβεβαιότητα όσον αφορά τον εφοδιασμό με άλλα βασικά προϊόντα, όπως ο λιθάνθρακας και το αργό πετρέλαιο, τα οποία χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τεράστιες πρόσθετες αυξήσεις και αστάθεια των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας.
- (2) Τα πρόσφατα κατά πολύ χαμηλότερα επίπεδα παράδοσης φυσικού αερίου και η αύξηση των διαταραχών εφοδιασμού με αέριο από τη Ρωσία συνεπάγονται σημαντικό κίνδυνο πλήρους διακοπής του εφοδιασμού με ρωσικό αέριο στο εγγύς μέλλον. Για να αυξηθεί η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369¹¹, ο οποίος προβλέπει εθελοντική μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου κατά 15 % αυτόν τον χειμώνα και παρέχει στο Συμβούλιο τη

¹⁰

https://acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER's%2520Final%2520Assessment%2520of%2520the%2520EU%2520Wholesale%2520Electricity%2520Market%2520Design.pdf

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, της 5ης Αυγούστου 2022, σχετικά με συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου (ΕΕ L 206 της 8.8.2022, σ. 1).

δυνατότητα να κηρύξει κατάσταση επιφυλακής στην Ένωση σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού, με την οποία καθίσταται υποχρεωτική η μείωση της ζήτησης αερίου.

- (3) Παράλληλα, οι εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες που σημειώθηκαν το καλοκαίρι του 2022 συνέβαλαν σε αυξημένη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας για σκοπούς ψύξης και αυξημένη άσκηση πίεσης στην ηλεκτροπαραγωγή. Ταυτόχρονα, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορισμένες τεχνολογίες ήταν σημαντικά χαμηλότερη από τα ιστορικά επίπεδα για λόγους τεχνικούς και οφειλόμενους στις καιρικές συνθήκες. Βασικότερος λόγος ήταν μια εξαιρετική ξηρασία που οδήγησε σε: i) ελλειμματική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από πυρηνικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής σε διάφορα κράτη μέλη λόγω έλλειψης διαθέσιμου νερού ψύξης, ii) ανεπαρκή παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας και iii) χαμηλή στάθμη των υδάτων σε μεγάλους ποταμούς, γεγονός που επηρέασε δυσμενώς τη μεταφορά βασικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται ως καύσιμο εισροής στην ηλεκτροπαραγωγή. Αυτή η άνευ προηγουμένου κατάσταση σημαίνει ότι οι ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που παράγονται από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με φυσικό αέριο παραμένουν σταθερά υψηλές, γεγονός που συμβάλλει στις εξαιρετικά και ασυνήθιστα υψηλές χονδρικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Παρά τη μειωμένη διαθεσιμότητα δυναμικότητας παραγωγής σε ορισμένα κράτη μέλη, οι ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ κρατών μελών βοήθησαν να αποφευχθούν περιστατικά ασφάλειας του εφοδιασμού και να μετριαστεί η αστάθεια των τιμών στις αγορές της ΕΕ, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την ανθεκτικότητα κάθε κράτους μέλους έναντι της απότομης ανόδου των τιμών.
- (4) Η εκτίναξη των τιμών στις χονδρικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας οδήγησε σε απότομες αυξήσεις των λιανικών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες αναμένεται να συνεχιστούν πριν από την επόμενη περίοδο θέρμανσης, μετακυλιόμενες σταδιακά στις περισσότερες συμβάσεις καταναλωτών. Η απότομη αύξηση των τιμών αερίου και η επακόλουθη ζήτηση εναλλακτικών καυσίμων οδήγησε επίσης σε αύξηση των τιμών άλλων βασικών προϊόντων, όπως οι τιμές του πετρελαίου και του γαϊάνθρακα.
- (5) Η τρέχουσα ενεργειακή κρίση έχει πλήξει όλα τα κράτη μέλη, αν και σε διαφορετικό βαθμό το καθένα. Η ραγδαία αύξηση των τιμών της ενέργειας συμβάλλει επί του παρόντος σε μεγάλο βαθμό στον γενικό πληθωρισμό στη ζώνη του ευρώ και επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη στην Ένωση.
- (6) Επομένως, είναι αναγκαία μια ταχεία και συντονισμένη αντίδραση. Με την ανάπτυξη ενός εργαλείου έκτακτης ανάγκης θα μετριαστούν προσωρινά, αφενός, ο κίνδυνος να ανέλθουν οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας για τους τελικούς πελάτες σε ακόμη λιγότερο βιώσιμα επίπεδα και, αφετέρου, ο κίνδυνος να λάβουν τα κράτη μέλη μη συντονισμένα εθνικά μέτρα, γεγονός που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού σε επίπεδο Ένωσης και να επιβαρύνει περαιτέρω τη βιομηχανία και τους καταναλωτές της Ένωσης. Σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, απαιτείται τα κράτη μέλη να καταβάλουν συντονισμένες προσπάθειες κατά τη διάρκεια της επικείμενης χειμερινής περιόδου 2022-2023, ώστε να μετριαστούν οι επιπτώσεις των υψηλών τιμών της ενέργειας, να εξασφαλιστεί ότι η τρέχουσα κρίση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα μακροχρόνιες αρνητικές επιπτώσεις για τους πολίτες και την οικονομία και, παράλληλα, να διαφυλαχθεί η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών.
- (7) Οι τρέχουσες διαταραχές του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, η μειωμένη διαθεσιμότητα ορισμένων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και οι επακόλουθες επιπτώσεις στις τιμές του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούν σοβαρή δυσκολία για τον εφοδιασμό

με αέριο και προϊόντα ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την έννοια του άρθρου 122 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επιδεινωθεί περαιτέρω η κατάσταση την επικείμενη χειμερινή περίοδο, αν σημειωθούν περαιτέρω διαταραχές του εφοδιασμού με αέριο και ένας ψυχρός χειμώνας που θα αυξήσει τη ζήτηση αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτή η περαιτέρω επιδείνωση θα μπορούσε να ασκήσει πρόσθετη ανοδική πίεση στις τιμές του αερίου και άλλων βασικών ενεργειακών προϊόντων, με επακόλουθες επιπτώσεις στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας.

- (8) Απαιτείται ενιαία και συντονισμένη αντίδραση σε επίπεδο Ένωσης για να αντιμετωπιστούν η ραγδαία αύξηση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας και οι επιπτώσεις της στα νοικοκυριά και στη βιομηχανία. Η λήψη μη συντονισμένων εθνικών μέτρων μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού και να οδηγήσει σε περαιτέρω αυξήσεις των τιμών στα κράτη μέλη που έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση. Ως εκ τούτου, η διαφύλαξη της ακεραιότητας της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση και την ενίσχυση της απαραίτητης αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών.
- (9) Παρότι ορισμένα κράτη μέλη ενδέχεται να είναι περισσότερο εκτεθειμένα στις επιπτώσεις μιας διαταραχής του εφοδιασμού με ρωσικό αέριο και των επακόλουθων αυξήσεων των τιμών, όλα τα κράτη μέλη μπορούν να συμβάλουν στον περιορισμό της οικονομικής ζημίας που προκαλείται από την εν λόγω διαταραχή με κατάλληλα μέτρα μείωσης της ζήτησης. Η μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας σε εθνικό επίπεδο μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο σε επίπεδο Ένωσης στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς οι αγορές ηλεκτρικής ενέργειας είναι συνδεδεμένες και, ως εκ τούτου, η εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται σε ένα κράτος μέλος ωφελεί και άλλα κράτη μέλη.
- (10) Η επιβολή μη συντονισμένων ανώτατων ορίων στα έσοδα από την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από παραγωγούς με χαμηλότερο οριακό κόστος, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η πυρηνική ενέργεια και ο λιγνίτης (υποοριακοί παραγωγοί), ενδέχεται να οδηγήσει σε σοβαρές στρεβλώσεις μεταξύ των παραγωγών στην Ένωση, καθώς οι παραγωγοί ανταγωνίζονται σε ολόκληρη την ΕΕ εντός μιας συνδεδεμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τέτοιες στρεβλώσεις θα προληφθούν με τη δέσμευση επιβολής ενός κοινού ενωσιακού ανώτατου ορίου στα πλεονάζοντα έσοδα. Πέραν τούτου, δεν μπορούν όλα τα κράτη μέλη να στηρίξουν τους καταναλωτές στον ίδιο βαθμό λόγω περιορισμένων χρηματοδοτικών πόρων, ενώ ταυτόχρονα ορισμένοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας ενδεχομένως συνεχίζουν να αποκομίζουν σημαντικά πλεονάζοντα έσοδα. Η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, μέσω ενιαίου ανώτατου ορίου στα έσοδα από υποοριακές τεχνολογίες παραγωγής, θα αποφέρει έσοδα στα κράτη μέλη για τη χρηματοδότηση μέτρων στήριξης των τελικών πελατών ηλεκτρικής ενέργειας, όπως τα νοικοκυριά, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και οι ενεργοβόρες βιομηχανίες, διατηρώντας παράλληλα τα μηνύματα των τιμών στις αγορές σε ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς και το διασυνοριακό εμπόριο.
- (11) Δεδομένης της ακραίας αύξησης των λιανικών τιμών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, ιδιαίτερη σημασία έχουν οι κρατικές παρεμβάσεις για την προστασία των καταναλωτών λιανικής. Ωστόσο, οι επιπτώσεις που έχουν οι ελλείψεις εφοδιασμού με αέριο στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και οι δυνατότητες χρηματοδότησης μέτρων στήριξης από τον κρατικό προϋπολογισμό, διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Εάν μόνο ορισμένα κράτη μέλη με επαρκείς πόρους είναι σε θέση να προστατεύσουν αυτούς τους πελάτες και προμηθευτές, θα προκληθούν σοβαρές

στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά. Η ενιαία υποχρέωση για μετακύλιση των πλεοναζόντων εσόδων στους τελικούς καταναλωτές δίνει τη δυνατότητα σε όλα τα κράτη μέλη να προστατεύσουν τους καταναλωτές τους. Η θετική επίδραση στις τιμές της ενέργειας θα έχει θετικό αντίκτυπο στη διασυνδεδεμένη αγορά της ΕΕ και θα συμβάλει επίσης στη μείωση του ποσοστού πληθωρισμού. Ως εκ τούτου, σε πνεύμα αλληλεγγύης, τα εθνικά μέτρα, στη διασυνδεδεμένη οικονομία της Ένωσης, θα έχουν επίσης θετική επίδραση σε άλλα κράτη μέλη.

- (12) Το μέτρο που συνίσταται στη συνεισφορά αλληλεγγύης για εταιρείες ορυκτών καυσίμων με δραστηριότητες στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων είναι έκτακτο και αυστηρά προσωρινό μέτρο. Υπό τις παρούσες συνθήκες, κρίνεται σκόπιμο να αναληφθεί δράση σε επίπεδο Ένωσης για να μετριαστούν οι άμεσες οικονομικές επιπτώσεις της εκτίναξης των τιμών της ενέργειας στους προϋπολογισμούς των δημόσιων αρχών, τους καταναλωτές και τις εταιρείες σε ολόκληρη την Ένωση.
- (13) Η συνεισφορά αλληλεγγύης αποτελεί κατάλληλο εργαλείο για την αντιμετώπιση των πλεοναζόντων κερδών, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων. Τα κέρδη αυτά δεν αντιστοιχούν σε κανένα τακτικό κέρδος το οποίο οι εν λόγω οντότητες ανέμεναν ή θα μπορούσαν να αναμένουν να αποκομίσουν υπό κανονικές συνθήκες, εάν δεν είχαν συμβεί τα απρόβλεπτα γεγονότα στις αγορές ενέργειας. Ως εκ τούτου, η επιβολή συνεισφοράς αλληλεγγύης είναι ένα κοινό και συντονισμένο μέτρο που παρέχει, σε πνεύμα αλληλεγγύης, πρόσθετα έσοδα στις εθνικές αρχές προς παροχή οικονομικής στήριξης σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις που πλήττονται σοβαρά από την εκτίναξη των τιμών της ενέργειας, διασφαλίζοντας παράλληλα ισότιμους όρους ανταγωνισμού σε ολόκληρη την Ένωση και την εσωτερική αγορά. Το μέτρο θα πρέπει να εφαρμοστεί παράλληλα με την τακτική φορολογία των εταιριών που επιβάλλει κάθε κράτος μέλος στις εν λόγω εταιρείες.
- (14) Για να εξασφαλιστεί συνοχή σε όλους τους τομείς ενεργειακής πολιτικής, τα μέτρα θα πρέπει να εφαρμοστούν ως δέσμη αλληλεξαρτώμενων και αλληλοενισχυόμενων μέτρων. Όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να στηρίζουν τους καταναλωτές στοχευμένα, με τα πλεονάζοντα έσοδα που προκύπτουν από την επιβολή ανώτατου ορίου στα αγοραία έσοδα για υποοριακή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, με τη μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συμβάλλει στη μείωση των τιμών της ενέργειας, καθώς και με τα έσοδα από την επιβολή συνεισφοράς αλληλεγγύης σε εταιρείες ορυκτών καυσίμων με δραστηριότητες στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων. Ταυτόχρονα, η χαμηλότερη ζήτηση αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις όσον αφορά τη μείωση των κινδύνων ασφάλειας του εφοδιασμού, σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.
- (15) Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν να μειώσουν τη συνολική τους ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από όλους τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν είναι ακόμη εξοπλισμένοι με έξυπνα συστήματα ή έξυπνες συσκευές μέτρησης που τους επιτρέπουν να παρακολουθούν την κατανάλωσή τους κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων ωρών της ημέρας.
- (16) Για να διατηρηθούν τα αποθέματα καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και να στοχευθούν συγκεκριμένα οι ακριβότερες ώρες κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις οποίες η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση αερίου έχει ιδιαίτερα σημαντικό αντίκτυπο στην οριακή τιμή, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να μειώσει την οικεία ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη διάρκεια καθορισμένων ωρών τιμολογιακής αιχμής.

- (17) Με βάση τα συνήθη χαρακτηριστικά κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας εντός των ωρών αιχμής, ένας δεσμευτικός στόχος 5 % κατά τη διάρκεια των ωρών τιμολογιακής αιχμής αναμένεται να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη στοχεύουν ειδικότερα σε καταναλωτές που μπορούν να προσφέρουν ευελιξία μέσω προσφορών μείωσης της ζήτησης σε ωριαία βάση, μεταξύ άλλων μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης. Ως εκ τούτου, η ενεργή μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τουλάχιστον 5 % κατά τη διάρκεια επιλεγμένων ωρών αναμένεται να οδηγήσει σε μείωση της κατανάλωσης αερίου και σε ομαλότερη κατανομή της ζήτησης ανά ώρα, επηρεάζοντας τις ωριαίες τιμές της αγοράς.
- (18) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη διακριτική ευχέρεια να επιλέγουν τα κατάλληλα μέτρα προς επίτευξη των στόχων μείωσης της ζήτησης, ώστε να μπορούν να συνυπολογίζονται οι εθνικές ιδιαιτερότητες. Όταν τα κράτη μέλη σχεδιάζουν τα μέτρα μείωσης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέτρα είναι σχεδιασμένα κατά τρόπο που δεν υπονομεύει τους ενωσιακούς στόχους εξηλεκτρισμού, όπως αυτοί ορίζονται στην ανακοίνωση με τίτλο «Ενέργεια για μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία: Στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος». Ο εξηλεκτρισμός είναι καίριας σημασίας για να μειωθεί η εξάρτηση της ΕΕ από τα ορυκτά καύσιμα και να διασφαλιστεί μακροπρόθεσμη στρατηγική αυτονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς αυτή θα οδηγήσει στον περιορισμό του μεγέθους της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης και στην πρόληψη μελλοντικών ενεργειακών κρίσεων. Τα μέτρα μείωσης της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, εθνικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης, δημοσίευση στοχευμένων πληροφοριών σχετικά με την προβλεπόμενη κατάσταση στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, ρυθμιστικά μέτρα για τον περιορισμό της μη αναγκαίας κατανάλωσης ενέργειας και στοχευμένα κίνητρα για τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- (19) Κατά τον προσδιορισμό κατάλληλων μέτρων μείωσης της ζήτησης κατά τη διάρκεια των ωρών τιμολογιακής αιχμής, τα κράτη μέλη θα πρέπει ειδικότερα να εξετάσουν τη λήψη μέτρων βασισμένων στην αγορά, όπως δημοπρασίες ή καθεστώτα υποβολής προσφορών, με τα οποία θα μπορούσαν να κινητροδοτήσουν τη μείωση της κατανάλωσης με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Για να εξασφαλιστεί αποδοτικότητα και ταχεία εφαρμογή, τα κράτη μέλη μπορούν να αξιοποιήσουν υφιστάμενες πρωτοβουλίες και να επεκτείνουν υφιστάμενα καθεστώτα για την ανάπτυξη της απόκρισης ζήτησης. Τα μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, οικονομικά κίνητρα ή αποζημίωση των πληττόμενων συμμετεχόντων στην αγορά, εάν επιτευχθεί απτή μείωση της ζήτησης επιπλέον της αναμενόμενης κανονικής κατανάλωσης.
- (20) Για να παρέχει βοήθεια και κατευθύνσεις στα κράτη μέλη κατά την υλοποίηση των απαραίτητων μειώσεων της ζήτησης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών.
- (21) Δεδομένης της έκτακτης και αιφνίδιας αύξησης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας και του άμεσου κινδύνου περαιτέρω αυξήσεων, είναι απαραίτητο τα κράτη μέλη να θεσπίσουν αμέσως τα μέτρα που είναι αναγκαία για να επιτευχθούν μειώσεις της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία μείωση των τιμών και να ελαχιστοποιηθεί η χρήση ορυκτών καυσίμων.
- (22) Στη χονδρική αγορά επόμενης ημέρας αποστέλλονται εντολές κατανομής πρώτα στους λιγότερο δαπανηρούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, αλλά η τιμή που

λαμβάνουν όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά καθορίζεται από τον τελευταίο σταθμό που απαιτείται για την κάλυψη της ζήτησης, δηλαδή εκείνον με το υψηλότερο οριακό κόστος κατά την εκκαθάριση της αγοράς. Η πρόσφατη αύξηση των τιμών του αερίου και του λιθάνθρακα οδήγησε σε έκτακτη και διαρκή αύξηση των τιμών στις οποίες οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο και γαιάνθρακα υπέβαλαν προσφορές στη χονδρική αγορά επόμενης ημέρας. Η εν λόγω αύξηση οδήγησε με τη σειρά της σε εξαιρετικά υψηλές τιμές στην αγορά επόμενης ημέρας σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς αυτοί είναι συχνά οι σταθμοί με το υψηλότερο οριακό κόστος που απαιτούνται για την κάλυψη της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας.

- (23) Δεδομένου ότι η τιμή στην αγορά επόμενης ημέρας αποτελεί σημείο αναφοράς για την τιμή σε άλλες χονδρικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και ότι όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά λαμβάνουν την τιμή εκκαθάρισης, οι τεχνολογίες με σημαντικά χαμηλότερο οριακό κόστος καταγράφουν σταθερά υψηλά έσοδα μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022, τα οποία υπερβαίνουν κατά πολύ τις προσδοκίες τους όταν αποφάσισαν να επενδύσουν.
- (24) Σε μια κατάσταση όπου οι καταναλωτές εκτίθενται σε εξαιρετικά υψηλές τιμές που βλάπτουν επίσης την οικονομία της Ένωσης, είναι αναγκαίο να περιοριστούν, σε προσωρινή βάση, τα έκτακτα αγοραία έσοδα των παραγωγών που έχουν χαμηλότερο οριακό κόστος, μέσω της εφαρμογής ανώτατου ορίου για τα εν λόγω αγοραία έσοδα που προκύπτουν από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Ένωσης.
- (25) Το επίπεδο στο οποίο καθορίζεται το ανώτατο όριο των εσόδων δεν θα πρέπει να θέτει σε κίνδυνο την ικανότητα των παραγωγών στους οποίους επιβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών ανανεώσιμης ενέργειας, να ανακτούν τις επενδυτικές και λειτουργικές δαπάνες τους, ενώ θα πρέπει να διαφυλάσσει και να παρέχει κίνητρα για μελλοντικές επενδύσεις στη δυναμικότητα που είναι απαραίτητη για ένα απανθρακοποιημένο και αξιόπιστο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας. Η εφαρμογή ενιαίου ανώτατου ορίου εσόδων σε ολόκληρη την Ένωση είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς θα διατηρήσει τον ανταγωνισμό βάσει τιμών μεταξύ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας με βάση διαφορετικές τεχνολογίες, ιδίως όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- (26) Παρότι οι περιστασιακές και βραχυπρόθεσμες περίοδοι υψηλών τιμών μπορούν να θεωρηθούν φυσιολογικό χαρακτηριστικό μιας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ενδέχεται να είναι χρήσιμες για να ανακτήσουν ορισμένοι επενδυτές τις επενδύσεις τους στην παραγωγή, η ακραία και διαρκής αύξηση των τιμών που παρατηρείται από τον Φεβρουάριο του 2022 διαφέρει σημαντικά από μια φυσιολογική κατάσταση περιστασιακών τιμών αιχμής στην αγορά. Επομένως, το ανώτατο όριο δεν θα πρέπει να είναι χαμηλότερο από τις εύλογες προσδοκίες των συμμετεχόντων στην αγορά όσον αφορά το μέσο επίπεδο των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις ώρες με την υψηλότερη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας ως είχε πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Πριν από τον Φεβρουάριο του 2022, οι μέσες τιμές αιχμής στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κυμαίνονταν σημαντικά και σταθερά κάτω από 180 EUR ανά MWh σε ολόκληρη την Ένωση τις τελευταίες δεκαετίες, παρά τις διαφορές στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των περιφερειών της Ένωσης. Δεδομένου ότι η αρχική επενδυτική απόφαση των συμμετεχόντων στην αγορά ελήφθη με βάση την προσδοκία ότι, κατά μέσο όρο, οι τιμές θα ήταν χαμηλότερες από το επίπεδο αυτό κατά τις ώρες αιχμής, το ανώτατο όριο των 180 EUR ανά MWh συνιστά επίπεδο πολύ υψηλότερο από τις εν λόγω αρχικές προσδοκίες της αγοράς. Με τον καθορισμό περιθωρίου πάνω από την τιμή που θα μπορούσαν ευλόγως να αναμένουν

οι επενδυτές, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι το ανώτατο όριο εσόδων δεν ακυρώνει την αρχική εκτίμηση της αποδοτικότητας της επένδυσης.

- (27) Επιπλέον, το ανώτατο όριο των 180 EUR ανά MWh είναι σταθερά υψηλότερο, συμπεριλαμβανομένου ενός εύλογου περιθωρίου, από το τρέχον σταθμισμένο κόστος της ενέργειας (LCOE) για όλες τις σχετικές τεχνολογίες παραγωγής, δίνοντας τη δυνατότητα στους παραγωγούς στους οποίους επιβάλλεται να καλύπτουν τις επενδυτικές και λειτουργικές τους δαπάνες. Δεδομένου ότι ο υπολογισμός που επιλέγεται στην παρούσα πρόταση αφήνει σημαντικό περιθώριο μεταξύ του εύλογου LCOE και του ανώτατου ορίου εσόδων, δεν μπορεί να αναμένεται ότι το ανώτατο όριο θα επηρεάσει αρνητικά τις επενδύσεις σε νέες υποοριακές δυναμικότητες.
- (28) Το ανώτατο όριο θα πρέπει να καθοριστεί για τα αγοραία έσοδα και όχι για τα συνολικά έσοδα από την παραγωγή (συμπεριλαμβανομένων άλλων δυναμικών πηγών εσόδων, όπως π.χ. η διαφορική προσαύξηση), προκειμένου να αποφευχθούν σημαντικές συνέπειες στην αρχική αναμενόμενη κερδοφορία ενός έργου. Ανεξάρτητα από τη συμβατική μορφή με την οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί το εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας, το ανώτατο όριο θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στα πραγματοποιηθέντα αγοραία έσοδα. Αυτό είναι απαραίτητο ώστε να μη ζημιωθούν οι παραγωγοί που δεν επωφελούνται επί του παρόντος από τις τρέχουσες υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας επειδή έχουν αντισταθμίσει τον κίνδυνο για τα έσοδά τους που συνεπάγονται οι διακυμάνσεις στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, στον βαθμό που οι υφιστάμενες ή οι μελλοντικές συμβατικές υποχρεώσεις, όπως οι συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και άλλα είδη συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ή οι αντισταθμίσεις μέσω προθεσμιακών συμβολαίων, οδηγούν σε αγοραία έσοδα από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας έως το επίπεδο του ανώτατου ορίου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.
- (29) Επομένως, το μέτρο που θεσπίζει το ανώτατο όριο εσόδων δεν αναμένεται να αποτρέψει τους συμμετέχοντες στην αγορά από τη σύναψη συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Δεδομένων των άμεσων οφελών που συνεπάγονται οι εν λόγω συμβάσεις για τους τελικούς καταναλωτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να τις προωθούν, χρησιμοποιώντας τη σύσταση της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 2022, σχετικά με την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας και τη διευκόλυνση των συμφωνιών αγοράς ενέργειας, καθώς και τις πρακτικές που περιγράφονται στο κεφάλαιο II των κατευθυντήριων γραμμών στο παράρτημα της παρούσας σύστασης.
- (30) Η επιβολή ενιαίου ανώτατου ορίου εσόδων σε ολόκληρη την Ένωση είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς θα διατηρήσει τον ανταγωνισμό βάσει τιμών σε ολόκληρη την Ένωση μεταξύ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας με βάση διαφορετικές τεχνολογίες, ιδίως όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- (31) Παρότι η εφαρμογή του ανώτατου ορίου εσόδων κατά τον διακανονισμό των συναλλαγών μπορεί να είναι αποτελεσματικότερη, ενδέχεται να μην είναι πάντα δυνατή, για παράδειγμα λόγω διαφορών στον τρόπο οργάνωσης των χονδρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στα κράτη μέλη και σε διαφορετικά χρονικά πλαίσια. Για να ληφθούν υπόψη οι εθνικές ιδιαιτερότητες και να διευκολυνθεί η εφαρμογή του ανώτατου ορίου εσόδων σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίζουν εάν θα το εφαρμόζουν κατά τον διακανονισμό της ανταλλαγής ηλεκτρικής ενέργειας ή μετά από αυτόν.

- (32) Δεδομένου ότι το μείγμα παραγωγής και η διάρθρωση του κόστους των εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν τη δυνατότητα να περιορίζουν περαιτέρω τα έσοδα των παραγωγών, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα που λαμβάνουν είναι συμβατά με το δίκαιο της Ένωσης.
- (33) Το ανώτατο όριο εσόδων θα πρέπει να εφαρμόζεται σε τεχνολογίες με οριακό κόστος χαμηλότερο από το ανώτατο όριο, όπως για παράδειγμα η αιολική, η ηλιακή ή η πυρηνική ενέργεια.
- (34) Το ανώτατο όριο δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε τεχνολογίες με υψηλό οριακό κόστος σε σχέση με την τιμή του καυσίμου εισροής που είναι απαραίτητο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, όπως οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο και γαιάνθρακα, δεδομένου ότι το λειτουργικό κόστος τους θα ήταν σημαντικά υψηλότερο από το επίπεδο του ανώτατου ορίου και η εφαρμογή του θα απειλούσε την οικονομική τους βιωσιμότητα. Προκειμένου να διατηρηθούν τα κίνητρα για τη συνολική μείωση της κατανάλωσης αερίου, το ανώτατο όριο εσόδων δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται ούτε σε τεχνολογίες που ανταγωνίζονται άμεσα τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο για να προσφέρουν ευελιξία στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και που υποβάλλουν προσφορές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με βάση το κόστος ευκαιρίας τους, όπως η απόκριση ζήτησης και η αποθήκευση.
- (35) Το ανώτατο όριο εσόδων δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε τεχνολογίες που χρησιμοποιούν καύσιμα εισροής που είναι υποκατάστατα του φυσικού αερίου, όπως το βιομεθάνιο, ώστε να μην υπονομευθεί η μετατροπή υφιστάμενων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με καύση φυσικού αερίου σύμφωνα με τους στόχους του σχεδίου REPowerEU.
- (36) Για να διαφυλαχθούν τα κίνητρα για την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών, το ανώτατο όριο εσόδων δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε έργα επίδειξης.
- (37) Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα έσοδα κάποιων παραγωγών υπόκεινται ήδη σε ανώτατα όρια μέσω κρατικών μέτρων, όπως εγγυημένες τιμές αγοράς και αμφίδρομες συμβάσεις επί διαφοράς. Τα έσοδα των εν λόγω παραγωγών δεν έχουν αυξηθεί ως αποτέλεσμα της πρόσφατης αύξησης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, οι υφιστάμενοι παραγωγοί που υπόκεινται σε τέτοιου είδους κρατικά μέτρα θα πρέπει να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του ανώτατου ορίου εσόδων. Τυχόν νέα μέτρα θα πρέπει να συνάδουν με τις αρχές της εσωτερικής αγοράς, να μην περιορίζουν το διασυνοριακό εμπόριο και να μην οδηγούν σε αύξηση της κατανάλωσης φυσικού αερίου.
- (38) Δεδομένου ότι με την εφαρμογή του ανώτατου ορίου εσόδων δεν μπορούν όλα τα κράτη μέλη να στηρίξουν τους τελικούς καταναλωτές στον ίδιο βαθμό λόγω περιστάσεων που σχετίζονται με την εξάρτησή τους από τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας από άλλες χώρες, είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη με καθαρές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας ίσες ή υψηλότερες από 100 % να έχουν πρόσβαση σε συμφωνίες για τον επιμερισμό των πλεοναζόντων εσόδων με την κύρια χώρα εξαγωγής με πνεύμα αλληλεγγύης. Μεταξύ άλλων, τέτοιου είδους συμφωνίες αλληλεγγύης ενθαρρύνονται, συγκεκριμένα, ως αποτύπωση των μη ισορροπημένων εμπορικών σχέσεων.
- (39) Οι εμπορικές και συναλλακτικές πρακτικές, καθώς και το κανονιστικό πλαίσιο στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, διαφέρουν σημαντικά από τον τομέα των ορυκτών

καυσίμων. Δεδομένου ότι το ανώτατο όριο αποσκοπεί να μιμηθεί το αποτέλεσμα της αγοράς που θα μπορούσαν να αναμένουν οι παραγωγοί εάν οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού λειτουργούσαν φυσιολογικά χωρίς τις διαταραχές στον εφοδιασμό αερίου από τον Φεβρουάριο του 2022, είναι απαραίτητο το μέτρο που αφορά τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας να εφαρμόζεται στα έσοδα που προκύπτουν από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Αντιθέτως, δεδομένου ότι η προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης στοχεύει στην κερδοφορία των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων, η οποία έχει αυξηθεί σημαντικά σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, είναι αναγκαίο να εφαρμόζεται στα κέρδη τους.

- (40) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλα τα πλεονάζοντα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του ανώτατου ορίου στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας μετακυλίνονται στους τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας προκειμένου να μετριαστεί ο αντίκτυπος των εξαιρετικά υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας. Τα πλεονάζοντα έσοδα θα πρέπει να καταλήγουν σε πελάτες, συμπεριλαμβανομένων τόσο νοικοκυριών όσο και επιχειρήσεων, οι οποίοι πλήττονται σε ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό από τις υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας. Χωρίς τα προτεινόμενα μέτρα υπάρχει ο κίνδυνος μόνο τα πλουσιότερα κράτη μέλη να μπορέσουν να διαθέσουν πόρους για την προστασία των καταναλωτών τους, με αποτέλεσμα σοβαρές στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς.
- (41) Τα έσοδα από την εφαρμογή του ανώτατου ορίου θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να χρηματοδοτήσουν μέτρα όπως μεταβιβάσεις εισοδήματος, μειώσεις λογαριασμών, χορήγηση αντιστάθμισης στους προμηθευτές για την προμήθεια κάτω του κόστους, καθώς και επενδύσεις που θα οδηγήσουν σε διαρθρωτική μείωση της κατανάλωσης, ιδίως όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ορυκτά καύσιμα. Όταν χορηγείται στήριξη σε μη οικιακούς πελάτες, αυτοί θα πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε τεχνολογίες απανθρακοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, για παράδειγμα μέσω συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ή άμεσων επενδύσεων στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ή για την πραγματοποίηση επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση.
- (42) Οι δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας συνιστούν, καταρχήν, μέτρο που στρεβλώνει την αγορά. Ως εκ τούτου, οι παρεμβάσεις αυτές μπορούν να πραγματοποιούνται μόνον ως υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και υπόκεινται σε ειδικούς όρους. Επί του παρόντος, βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 944/2019, η εφαρμογή ρυθμιζόμενων τιμών είναι δυνατή για τα νοικοκυριά και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, καθώς επίσης, μεταξύ άλλων και η εφαρμογή τιμών κάτω του κόστους, για τους ενεργειακά φτωχούς και ευάλωτους πελάτες. Ωστόσο, λόγω της τρέχουσας έκτακτης αύξησης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, η εργαλειοθήκη των διαθέσιμων μέτρων που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη για τη στήριξη των καταναλωτών θα πρέπει να επεκταθεί προσωρινά μέσω της δυνατότητας επέκτασης της εφαρμογής ρυθμιζόμενων τιμών και για τις ΜΜΕ και της δυνατότητας εφαρμογής ρυθμιζόμενων τιμών κάτω του κόστους. Αυτή η επέκταση θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί από το ανώτατο όριο εσόδων.
- (43) Είναι σημαντικό όταν οι ρυθμιζόμενες τιμές λιανικής είναι κάτω του κόστους να μην εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των προμηθευτών ή να μην τους επιβάλλουν αθέμιτο κόστος. Ως εκ τούτου, οι προμηθευτές θα πρέπει να αποζημιώνονται δίκαια για το κόστος που επωμίζονται για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε ρυθμιζόμενες τιμές, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Το

κόστος των ρυθμιζόμενων τιμών κάτω του κόστους θα πρέπει να χρηματοδοτείται από τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του ανώτατου ορίου εσόδων. Προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο τα εν λόγω μέτρα να αυξήσουν τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, οι ρυθμιζόμενες τιμές κάτω του κόστους θα πρέπει να ικανοποιούν μεν τις ενεργειακές ανάγκες των καταναλωτών, αλλά να καλύπτουν περιορισμένο μόνο όγκο κατανάλωσης.

- (44) Χωρίς να μεταβάλουν σημαντικά τη διάρθρωση του κόστους τους και να αυξήσουν τις επενδύσεις τους, τα κέρδη των εταιρειών της ΕΕ και των μόνιμων εγκαταστάσεων των οποίων ποσοστό τουλάχιστον 75 % του κύκλου εργασιών προέρχεται από τον τομέα του πετρελαίου, του φυσικού αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων αυξήθηκαν απότομα λόγω των αιφνιδίων και απρόβλεπτων συνθηκών του πολέμου, της μειωμένης προσφοράς ενέργειας και της αυξημένης ζήτησης λόγω των πρωτοφανών υψηλών θερμοκρασιών.
- (45) Η προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης αναμένεται να λειτουργήσει ως αναδιανεμητικό μέτρο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ενδιαφερόμενες εταιρείες που έχουν αποκομίσει πλεονάζοντα κέρδη ως αποτέλεσμα των απρόβλεπτων περιστάσεων συνεισφέρουν αναλογικά στην αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης στην εσωτερική αγορά.
- (46) Η βάση υπολογισμού της προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης είναι τα φορολογητέα κέρδη των εταιρειών και των μόνιμων εγκαταστάσεων με φορολογική έδρα στην ΕΕ στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων, όπως καθορίζονται σε διμερείς συνθήκες ή σύμφωνα με τους εθνικούς φορολογικούς κανόνες για το οικονομικό έτος που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2022 ή μεταγενέστερα. Τα κράτη μέλη που φορολογούν μόνο τα διανεμόμενα εταιρικά κέρδη θα πρέπει να εφαρμόζουν την προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης στα υπολογισθέντα κέρδη ανεξάρτητα από τη διανομή τους. Το οικονομικό έτος καθορίζεται με βάση τους κανόνες που ισχύουν δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών.
- (47) Μόνο τα κέρδη το 2022 που υπερβαίνουν κατά πάνω από 20 % τον μέσο όρο των φορολογητέων κερδών κατά τα τρία οικονομικά έτη που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα θα πρέπει να υπόκεινται στη συνεισφορά αλληλεγγύης.
- (48) Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει ότι μέρος του περιθωρίου κέρδους, το οποίο δεν οφείλεται στις απρόβλεπτες εξελίξεις στις αγορές ενέργειας μετά τον συνεχιζόμενο παράνομο πόλεμο στην Ουκρανία, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις ενδιαφερόμενες εταιρείες και μόνιμες εγκαταστάσεις για μελλοντικές επενδύσεις ή για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής τους σταθερότητας κατά τη διάρκεια της συνεχιζόμενης ενεργειακής κρίσης, μεταξύ άλλων και για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες. Αυτή η προσέγγιση για τον καθορισμό της βάσης υπολογισμού διασφαλίζει ότι οι συνεισφορές αλληλεγγύης στα διάφορα κράτη μέλη είναι αναλογικές. Ταυτόχρονα, με την προσέγγιση του καθορισμού ελάχιστου συντελεστή διασφαλίζεται ότι η συνεισφορά αλληλεγγύης είναι δίκαιη και αναλογική. Τα κράτη μέλη διατηρούν την ευχέρεια να εφαρμόζουν υψηλότερο συντελεστή σε περίπτωση που έχουν ήδη θεσπίσει συνεισφορά αλληλεγγύης, εισφορά ή φόρο επί των πλεονάζοντων φορολογητέων κερδών των επιχειρήσεων ενέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, η/ο οποία/-ος θα υπερέβαινε τον εν λόγω συντελεστή του 33 % πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Με τον τρόπο αυτό, τα εν λόγω κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν τον προτιμώμενο

συντελεστή που κρίνουν αποδεκτό και κατάλληλο στο πλαίσιο των εθνικών νομικών συστημάτων τους.

- (49) Η συνεισφορά αλληλεγγύης θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για i) μέτρα οικονομικής στήριξης των τελικών καταναλωτών ενέργειας, και ιδίως των ευάλωτων νοικοκυριών, για να μετριαστούν οι επιπτώσεις των υψηλών τιμών ενέργειας· ii) μέτρα οικονομικής στήριξης για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας· iii) μέτρα οικονομικής στήριξης για τη στήριξη επιχειρήσεων σε ενεργοβόρους κλάδους· iv) μέτρα οικονομικής στήριξης για την ανάπτυξη της ενεργειακής αυτονομίας της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να διαθέτουν μερίδιο των εσόδων από την προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης στην κοινή χρηματοδότηση.
- (50) Η χρήση των εσόδων για τους σκοπούς αυτούς αντικατοπτρίζει τον έκτακτο χαρακτήρα της συνεισφοράς αλληλεγγύης ως μέτρου που αποσκοπεί στη μείωση και στον μετριασμό των επιζήμιων επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ένωση, με στόχο την προστασία της ενιαίας αγοράς και την πρόληψη του κινδύνου περαιτέρω κατακερματισμού. Η ραγδαία άνοδος των τιμών της ενέργειας επηρεάζει όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, δεδομένων των διαφορών στο ενεργειακό μείγμα, τα κράτη μέλη δεν επηρεάζονται όλα με τον ίδιο τρόπο και δεν διαθέτουν όλα τα ίδια δημοσιονομικά περιθώρια για να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Ελλείψει ευρωπαϊκού μέτρου, όπως μιας συνεισφοράς αλληλεγγύης, υπάρχει υψηλός κίνδυνος διατάραξης της ενιαίας αγοράς και περαιτέρω κατακερματισμού, ο οποίος θα ήταν επιζήμιος για όλα τα κράτη μέλη, δεδομένης της ενοποίησης των αγορών ενέργειας και των αξιακών αλυσίδων. Η αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης, ιδίως για την προστασία των εργαζομένων στους πληττόμενους κλάδους, αποτελούν επίσης ζήτημα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών εντός της Ένωσης. Για να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπός της, η χρήση των εσόδων από τη συνεισφορά αλληλεγγύης θα πρέπει να γίνεται με συντονισμένο τρόπο και/ή μέσω χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ σε πνεύμα αλληλεγγύης.
- (51) Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εστιάσουν τα μέτρα οικονομικής στήριξης των πλέον ευάλωτων νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, που πλήττονται περισσότερο από τη ραγδαία αύξηση των τιμών της ενέργειας. Με τον τρόπο αυτό θα διατηρηθεί το τιμολογιακό κίνητρο για τη μείωση της ζήτησης ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας. Επιπλέον, η στόχευση των πλέον ευάλωτων νοικοκυριών και των νοικοκυριών με περιορισμένη ρευστότητα θα είχε θετική επίδραση στη συνολική κατανάλωση (αποτρέποντας τον υπερβολικό παραγκωνισμό της κατανάλωσης μη ενεργειακών αγαθών), δεδομένης της ροπής προς κατανάλωση που χαρακτηρίζει αυτή την ομάδα νοικοκυριών όταν αυξάνεται το εισόδημά τους. Επιπλέον, τα έσοδα θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την προώθηση της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας. Από την άποψη αυτή, τα έσοδα θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν, για παράδειγμα, για δημοπρασίες ή καθεστώτα υποβολής προσφορών για τη μείωση της ζήτησης, που στοχεύουν στη μείωση του κόστους αγοράς ενέργειας των τελικών καταναλωτών ενέργειας για ορισμένους όγκους κατανάλωσης, στην προώθηση επενδύσεων εκ μέρους των τελικών καταναλωτών ενέργειας, τόσο των ευάλωτων νοικοκυριών όσο και των επιχειρήσεων, σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην προώθηση επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση ή σε άλλες τεχνολογίες απανθρακοποίησης. Τα έσοδα από τη συνεισφορά αλληλεγγύης θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθούν για την οικονομική στήριξη εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε ενεργοβόρες βιομηχανίες, καθώς και σε περιφέρειες που εξαρτώνται από αυτές τις βιομηχανίες. Οι δαπάνες των ενεργοβόρων βιομηχανιών λόγω των διογκούμενων

εξελίξεων στις τιμές της ενέργειας αποτελούν τροχοπέδη, όπως στη βιομηχανία των λιπασμάτων. Τα μέτρα οικονομικής στήριξης πρέπει να εξαρτώνται από επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενεργειακή απόδοση ή άλλες τεχνολογίες απανθρακοποίησης. Επιπλέον, τα μέτρα που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας της Ένωσης θα πρέπει να υποστηρίζονται από επενδύσεις σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στην ανακοίνωση REPowerEU, ιδίως για έργα με διασυνοριακή διάσταση.

- (52) Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να αποφασίσουν να διοχετεύσουν μέρος των εσόδων από τη συνεισφορά αλληλεγγύης στην κοινή χρηματοδότηση μέτρων που στοχεύουν στη μείωση των επιζήμιων επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για την προστασία της απασχόλησης και την επανειδίκευση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, ή για την προώθηση επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακά έργα. Η πτυχή της κοινής χρηματοδότησης καλύπτει τόσο τον επιμερισμό του κόστους βάσει έργων μεταξύ των κρατών μελών όσο και τη διοχέτευση κονδυλίων με τη χρήση ενός μέσου της ΕΕ βάσει του ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν οικειοθελώς έσοδα στον προϋπολογισμό της ΕΕ σε πνεύμα αλληλεγγύης.
- (53) Η τακτική και αποτελεσματική παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή έχει ουσιαστική σημασία για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την επίτευξη των στόχων μείωσης της ζήτησης, την εφαρμογή του ανώτατου ορίου στα έσοδα, τη χρήση των πλεοναζόντων εσόδων και την επιβολή ρυθμιζόμενων τιμών.
- (54) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της συνεισφοράς αλληλεγγύης στις αντίστοιχες επικράτειές τους, καθώς και σχετικά με τυχόν τροποποιήσεις που επιφέρουν στην εν λόγω συνεισφορά.
- (55) Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη χρήση των εσόδων από τη συνεισφορά αλληλεγγύης. Ειδικότερα, με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα έσοδα σύμφωνα με τη χρήση που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό.
- (56) Η συνεισφορά αλληλεγγύης και το ενωσιακό νομικό πλαίσιο που τη διέπει θα πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα για την αντιμετώπιση της έκτακτης και επείγουσας κατάστασης που έχει ανακύψει στην Ένωση όσον αφορά τη ραγδαία αύξηση των τιμών της ενέργειας. Η συνεισφορά αλληλεγγύης θα πρέπει να εφαρμόζεται για την κάλυψη των πλεοναζόντων κερδών που δημιουργήθηκαν το 2022 προκειμένου να αντιμετωπιστούν και να μετριαστούν οι επιζήμιες επιπτώσεις της τρέχουσας σοβούσας ενεργειακής κρίσης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Η εφαρμογή της συνεισφοράς αλληλεγγύης σε ολόκληρο το φορολογικό έτος θα επιτρέψει να χρησιμοποιηθούν τα υπερκέρδη κατά τη σχετική περίοδο προς το δημόσιο συμφέρον του μετριασμού των συνεπειών της ενεργειακής κρίσης, αφήνοντας παράλληλα κατάλληλο μέτρο κερδών στις ενδιαφερόμενες εταιρείες.
- (57) Η συνεισφορά αλληλεγγύης θα πρέπει να εφαρμοστεί μόνο για το οικονομικό έτος 2022. Έως τις 15 Οκτωβρίου 2023, όταν οι εθνικές αρχές θα έχουν διαμορφώσει άποψη σχετικά με τη συλλογή της συνεισφοράς αλληλεγγύης, η Επιτροπή θα επανεξετάσει την κατάσταση και θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο.
- (58) Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αντιμετωπίσει δυσκολίες στην εφαρμογή του κανονισμού και ιδίως της προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης, θα πρέπει να

διαβουλευτεί, κατά περίπτωση, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- (59) Η αστάθεια των υποκείμενων τιμών αερίου δημιουργεί δυσκολίες στις επιχειρήσεις ενέργειας που δραστηριοποιούνται στις προθεσμιακές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε κατάλληλες πρόσθετες ασφάλειες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών και την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, αξιολογεί ζητήματα που σχετίζονται με την επιλεξιμότητα των ασφαλειών και των περιθωρίων ασφαλείας, καθώς και πιθανούς τρόπους περιορισμού της υπερβολικής ενδοημερήσιας μεταβλητότητας.
- (60) Επιπλέον, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμός συνάδουν με τις συμπληρωματικές και εν εξελίξει εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους στόχους του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού της αγοράς, όπως εξαγγέλθηκε στην ανακοίνωση σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις στην αγορά ενέργειας και τις μακροπρόθεσμες βελτιώσεις στον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία εκδόθηκε παράλληλα με το σχέδιο REPowerEU της 18ης Μαΐου 2022.
- (61) Λαμβάνοντας υπόψη την κλίμακα της ενεργειακής κρίσης, το επίπεδο των κοινωνικών, οικονομικών και δημοσιονομικών επιπτώσεων της και την ανάγκη ανάληψης δράσης το συντομότερο δυνατόν, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει επείγοντως την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (62) Δεδομένου του έκτακτου χαρακτήρα των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και της ανάγκης εφαρμογής τους ιδίως κατά τη χειμερινή περίοδο 2022-23, ο κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοστεί για περίοδο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του.
- (63) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει επείγουσα παρέμβαση για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών ενέργειας μέσω έκτακτων, στοχευμένων και χρονικά περιορισμένων μέτρων. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, στην επιβολή ανώτατου ορίου στα αγοραία έσοδα που λαμβάνουν ορισμένοι παραγωγοί από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και στην αναδιανομή τους στους τελικούς πελάτες με στοχευμένο τρόπο, ώστε να μπορέσουν τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από τα νοικοκυριά και

τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, και θεσπίζουν κανόνες για την επιβολή προσωρινής εισφοράς αλληλεγγύης από τις εταιρείες της ΕΕ και τις μόνιμες εγκαταστάσεις που δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων, ώστε να συμβάλλουν στην οικονομική προσιτότητα της ενέργειας για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ορισμοί που παρατίθενται στο άρθρο 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. Επιπροσθέτως ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «μικρή και μεσαία επιχείρηση»: επιχείρηση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής¹².
- (2) «ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας»: ο συνολικός εφοδιασμός με ηλεκτρική ενέργεια για δραστηριότητες στο έδαφος κράτους μέλους·
- (3) «περίοδος αναφοράς»: η περίοδος από την 1η Νοεμβρίου έως την 31η Μαρτίου κατά τα πέντε διαδοχικά έτη που προηγήθηκαν της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, αρχής γενομένης από την περίοδο από την 1η Νοεμβρίου 2017 έως την 31η Μαρτίου 2018·
- (4) «ώρες τιμολογιακής αιχμής»: οι ώρες της ημέρας κατά τις οποίες οι τιμές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας επόμενης ημέρας αναμένεται να είναι οι υψηλότερες, με βάση τις προβλέψεις των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ορισθέντων διαχειριστών της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας·
- (5) «αγοραία έσοδα»: τα πραγματοποιηθέντα έσοδα που λαμβάνει ένας παραγωγός σε αντάλλαγμα για την πώληση και την παράδοση ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Ένωσης, ανεξάρτητα από τη συμβατική μορφή με την οποία πραγματοποιείται η ανταλλαγή αυτή, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και άλλων πράξεων αντιστάθμισης κινδύνων έναντι διακυμάνσεων στην χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και εξαιρουμένης κάθε στήριξης που χορηγείται από το κράτος·
- (6) «διακανονισμός»: πληρωμή που πραγματοποιείται και λαμβάνεται μεταξύ αντισυμβαλλομένων, για την παράδοση και παραλαβή ηλεκτρικής ενέργειας, κατά περίπτωση, προς εκπλήρωση των αντίστοιχων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων δυνάμει μίας ή περισσότερων συναλλαγών εκκαθάρισης·
- (7) «αρμόδια αρχή»: αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941·
- (8) «πλεονάζοντα έσοδα»: θετική διαφορά μεταξύ των αγοραίων εσόδων των παραγωγών ανά MWh ηλεκτρικής ενέργειας και του ανώτατου ορίου των 180 EUR ανά MWh ηλεκτρικής ενέργειας·

¹² Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

- (9) «απόβλητα»: κάθε ουσία ή αντικείμενο που ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ·
- (10) «καθαρές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας»: για την περίοδο μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2021 και της 31ης Δεκεμβρίου 2021, η διαφορά μεταξύ των συνολικών εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και των συνολικών εξαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας διά την συνολική ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε ένα κράτος μέλος·
- (11) «οικονομικό έτος»: φορολογικό έτος, ημερολογιακό έτος ή οποιαδήποτε άλλη περίοδος που ενδείκνυται για φορολογικούς σκοπούς, όπως ορίζεται στην εθνική νομοθεσία·
- (12) «πελάτης»: πελάτης χονδρικής ή τελικός πελάτης·
- (13) «τελικός πελάτης ενέργειας»: ο πελάτης που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του χρήση·
- (14) «τελικός πελάτης ηλεκτρικής ενέργειας»: πελάτης που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του χρήση·
- (15) «καθεστώς στήριξης»: κάθε μέσο, καθεστώς ή μηχανισμός που εφαρμόζεται από κράτος μέλος ή ομάδα κρατών μελών και προωθεί τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- (16) «εγγύηση προέλευσης»: ηλεκτρονικό έγγραφο που αποδεικνύει στον τελικό καταναλωτή ότι ένα δεδομένο μερίδιο ή ποσότητα ενέργειας παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές·
- (17) «δραστηριότητες στον τομέα του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων»: κάθε οικονομική δραστηριότητα που ασκείται από εταιρεία της ΕΕ ή μόνιμη εγκατάσταση και παράγει τουλάχιστον το 75 % του κύκλου εργασιών στον τομέα της εξαγωγής, εξόρυξης, διύλισης πετρελαίου ή της παραγωγής προϊόντων οπτανθρακοποίησης·
- (18) «εταιρεία της ΕΕ»: εταιρεία κράτους μέλους η οποία, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους, θεωρείται ότι έχει φορολογική κατοικία στο εν λόγω κράτος μέλος και, σύμφωνα με σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης που έχει συναφθεί με τρίτο κράτος, δεν θεωρείται ότι έχει φορολογική κατοικία εκτός της Ένωσης·
- (19) «μόνιμη εγκατάσταση»: καθορισμένος τόπος επιχειρηματικής δραστηριότητας σε κράτος μέλος, μέσω του οποίου διεξάγεται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, η επιχειρηματική δραστηριότητα εταιρείας άλλου κράτους, στον βαθμό που τα κέρδη από αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση υπόκεινται σε φορολογία στο κράτος μέλος στο οποίο αυτή βρίσκεται, δυνάμει σχετικής διμερούς φορολογικής σύμβασης, ή, εάν δεν υφίσταται τέτοια σύμβαση, δυνάμει του εθνικού δικαίου·
- (20) «πλεονάζοντα κέρδη»: τα φορολογητέα κέρδη που προκύπτουν από δραστηριότητες που πραγματοποιούνται σε επίπεδο εταιρειών ή μόνιμων εγκαταστάσεων στον τομέα του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων, με ποσοστό αύξησης άνω του 20 % σε σύγκριση με τον μέσο όρο των κερδών των τριών προηγούμενων φορολογικών ετών·
- (21) «συνεισφορά αλληλεγγύης»: προσωρινό μέτρο που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των πλεοναζόντων κερδών εταιρειών της ΕΕ και μόνιμων εγκαταστάσεων που

δραστηριοποιούνται στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων, προκειμένου να μετριαστούν οι έκτακτες εξελίξεις των τιμών στις αγορές ενέργειας για τα κράτη μέλη, τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΜΕΤΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Τμήμα 1

Μείωση της ζήτησης

Άρθρο 3

Μείωση της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν την εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της συνολικής μηνιαίας ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά 10 % σε σύγκριση με τη μέση ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τους αντίστοιχους μήνες της περιόδου αναφοράς.

Άρθρο 4

Μείωση της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις ώρες τιμολογιακής αιχμής

1. Για κάθε μήνα, κάθε κράτος μέλος προσδιορίζει τις ώρες τιμολογιακής αιχμής που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 10 % όλων των ωρών του μήνα.
2. Κάθε κράτος μέλος μειώνει την ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη διάρκεια των καθορισμένων ωρών τιμολογιακής αιχμής. Για κάθε μήνα, η μείωση που επιτυγχάνεται κατά τη διάρκεια των καθορισμένων ωρών τιμολογιακής αιχμής ανέρχεται τουλάχιστον σε 5 % κατά μέσο όρο ανά ώρα. Ο στόχος μείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της πραγματικής ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τις προσδιορισμένες ώρες τιμολογιακής αιχμής και της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπεται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επίδραση των μέτρων που εφαρμόζονται για την επίτευξη του στόχου που ορίζεται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 5

Μέτρα για την επίτευξη της μείωσης της ζήτησης

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν τα κατάλληλα μέτρα για τη μείωση της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που

καθορίζονται στα άρθρα 3 και 4. Τα μέτρα είναι σαφώς καθορισμένα, διαφανή, αναλογικά, αμερόληπτα και επαληθεύσιμα, και, κατά κύριο λόγο:

- α) είναι αγορακεντρικά, αντισταθμιστικού χαρακτήρα, υλοποιούνται δε, ει δυνατόν, μέσω ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων υποβολών προσφορών στις οποίες οι επιτυγχόντες προσφέροντες λαμβάνουν αντιστάθμιση·
- β) περιλαμβάνουν χρηματική αντιστάθμιση μόνο όταν η εν λόγω αντιστάθμιση καταβάλλεται για πρόσθετη ηλεκτρική ενέργεια που δεν καταναλώνεται, σε σύγκριση με την αναμενόμενη κατανάλωση κατά τη συγκεκριμένη ώρα χωρίς την υποβολή προσφορών·
- γ) δεν προκαλούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ή της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας·
- δ) δεν περιορίζονται αδικαιολόγητα σε συγκεκριμένους πελάτες ή ομάδες πελατών, συμπεριλαμβανομένων των φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·
- ε) δεν παρακωλύουν αδικαιολόγητα τη διαδικασία αντικατάστασης των τεχνολογιών ορυκτών καυσίμων με τεχνολογίες που χρησιμοποιούν ηλεκτρική ενέργεια.

Τμήμα 2

Ανώτατο όριο στα αγοραία έσοδα και διανομή πλεοναζόντων εσόδων στους τελικούς πελάτες

Άρθρο 6

Υποχρεωτικό ανώτατο όριο στα αγοραία έσοδα

1. Τα αγοραία έσοδα των παραγωγών που προκύπτουν από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις πηγές που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 περιορίζονται κατ' ανώτατο όριο σε 180 EUR ανά MWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ανώτατο όριο στοχεύει σε όλα τα αγοραία έσοδα των παραγωγών, ανεξάρτητα από το χρονικό πλαίσιο της αγοράς εντός του οποίου πραγματοποιείται η συναλλαγή και από το αν η ηλεκτρική ενέργεια αποτελεί αντικείμενο διμερούς ή κεντρικής αγοραίας συναλλαγής.
3. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν εάν θα εφαρμόσουν το ανώτατο όριο στα έσοδα κατά τον διακανονισμό της ανταλλαγής ενέργειας ή αργότερα.
4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν μέτρα που περιορίζουν περαιτέρω τα αγοραία έσοδα των παραγωγών, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα είναι αναλογικά και αμερόληπτα, δεν θέτουν σε κίνδυνο τα επενδυτικά μηνύματα, εξασφαλίζουν την κάλυψη των επενδυτικών δαπανών, δεν στρεβλώνουν τη λειτουργία των αγορών χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και είναι συμβατά με το ενωσιακό δίκαιο.

Άρθρο 7

Εφαρμογή του ανώτατου ορίου στα αγοραία έσοδα για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η υποχρέωση του άρθρου 6 εφαρμόζεται στα αγοραία έσοδα που προκύπτουν από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τις ακόλουθες πηγές:
  - α) αιολική ενέργεια·
  - β) ηλιακή ενέργεια (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή)·
  - γ) γεωθερμική ενέργεια·
  - δ) υδροηλεκτρική ενέργεια χωρίς ταμιευτήρα·
  - ε) καύσιμα βιομάζας (στερεά ή αέρια καύσιμα βιομάζας), εξαιρουμένου του βιομεθανίου·
  - στ) απόβλητα·
  - ζ) πυρηνική ενέργεια·
  - η) λιγνίτης·
  - θ) αργό πετρέλαιο και άλλα προϊόντα πετρελαίου.
2. Το ανώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε έργα επίδειξης ή σε παραγωγούς των οποίων τα έσοδα ανά MWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας υπόκεινται ήδη σε ανώτατο όριο ως αποτέλεσμα κρατικών μέτρων.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν, ιδίως σε περιπτώσεις όπου η εφαρμογή του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 οδηγεί σε σημαντική διοικητική επιβάρυνση, να αποφασίζουν ότι το ανώτατο όριο δεν ισχύει για τους παραγωγούς που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια με εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής εγκατεστημένης ισχύος 20 kW κατ' ανώτατο όριο.

Άρθρο 8

Κίνητρα για συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

1. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη αίρουν ταχέως τυχόν αδικαιολόγητους διοικητικούς ή αγοραίους φραγμούς στις συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και λαμβάνουν μέτρα για την επιτάχυνση της αποδοχής συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.
2. Τα κράτη μέλη σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και εφαρμόζουν μηχανισμούς στήριξης —και εγγυήσεις προέλευσης— κατά τρόπο ώστε να είναι συμβατοί με τις συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, να τις συμπληρώνουν και να τις καθιστούν δυνατές.

Άρθρο 9

Κατανομή των πλεοναζόντων εσόδων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα πλεονάζοντα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του ανώτατου ορίου στα αγοραία έσοδα χρησιμοποιούνται για τη

χρηματοδότηση μέτρων στήριξης των τελικών πελατών ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία μετριάζουν τον αντίκτυπο των υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας στους εν λόγω πελάτες με στοχευμένο τρόπο.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι σαφώς καθορισμένα, διαφανή, αναλογικά, αμερόληπτα και επαληθεύσιμα και δεν αντιβαίνουν στην υποχρέωση μείωσης της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπεται στα άρθρα 3 και 4.
3. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:
  - α) χορήγηση χρηματικής αντιστάθμισης στους τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας για τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω δημοπρασιών μείωσης της ζήτησης ή καθεστώτων υποβολής προσφορών·
  - β) μεταφορές ποσών απευθείας στους τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας·
  - γ) χορήγηση αντιστάθμισης στους προμηθευτές που πρέπει να παραδίδουν ηλεκτρική ενέργεια σε πελάτες κάτω του κόστους μετά από κρατική παρέμβαση στον καθορισμό των τιμών σύμφωνα με το άρθρο 12·
  - δ) μείωση του κόστους αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από τους τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας για περιορισμένο όγκο της καταναλωθείσας ηλεκτρικής ενέργειας·
  - ε) προώθηση επενδύσεων από τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας σε τεχνολογίες απανθρακοποίησης, σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και σε επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης.

Άρθρο 10

Συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών

Σε περιπτώσεις όπου οι καθαρές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας ενός κράτους μέλους είναι ίσες με 100 % ή μεγαλύτερες, συνάπτεται συμφωνία για τον επιμερισμό των πλεοναζόντων εσόδων έως την 1η Δεκεμβρίου 2022 μεταξύ του κράτους μέλους εισαγωγής και της κύριας χώρας εξαγωγής. Όλα τα κράτη μέλη μπορούν, με πνεύμα αλληλεγγύης, να συνάπτουν τέτοιες συμφωνίες.

Τμήμα 3

Μέτρα για το λιανικό εμπόριο

Άρθρο 11

Προσωρινή επέκταση σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις των δημόσιων παρεμβάσεων στον καθορισμό των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας

Κατά παρέκκλιση από τους κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Οι εν λόγω δημόσιες παρεμβάσεις:

- α) περιορίζονται στο 80 % της υψηλότερης ετήσιας κατανάλωσης του δικαιούχου κατά την τελευταία πενταετία και διατηρούν το κίνητρο για μείωση της ζήτησης·
- β) συμμορφώνονται με τους όρους του άρθρου 5 παράγραφοι 4 και 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·
- γ) κατά περίπτωση, συμμορφώνονται με τους όρους του άρθρου 12 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 12

Προσωρινή δυνατότητα καθορισμού τιμών ηλεκτρικής ενέργειας κάτω του κόστους

Κατά παρέκκλιση από τους κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών, κατά την εφαρμογή δημόσιων παρεμβάσεων στον καθορισμό των τιμών για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 ή το άρθρο 11 του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν, κατ' εξαίρεση και προσωρινά, να καθορίζουν τιμή για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας κάτω του κόστους, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) το μέτρο καλύπτει περιορισμένο όγκο κατανάλωσης και διατηρεί το κίνητρο για μείωση της ζήτησης·
- β) δεν γίνεται διάκριση μεταξύ προμηθευτών·
- γ) χορηγείται στους προμηθευτές αντιστάθμιση για την προμήθεια κάτω του κόστους·
- δ) όλοι οι προμηθευτές είναι ισότιμα επιλέξιμοι για την παροχή προσφορών στη ρυθμιζόμενη τιμή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΜΕΤΡΟ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ, ΤΟΥ ΓΑΙΑΝΘΡΑΚΑ, ΤΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 13

Στήριξη των τελικών πελατών μέσω υποχρεωτικής προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης

1. Τα πλεονάζοντα κέρδη που προκύπτουν από δραστηριότητες στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων υπόκεινται σε προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα υφιστάμενα ή σχεδιαζόμενα εθνικά μέτρα που έχουν παρόμοιους στόχους με την προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης δυνάμει του παρόντος κανονισμού συμμορφώνονται με τους κανόνες που διέπουν την προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό ή τους συμπληρώνουν.
3. Η υποχρεωτική προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται από την 31η Δεκεμβρίου 2022 το αργότερο.

Άρθρο 14

Βάση υπολογισμού της προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης

Η προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης για εταιρείες της ΕΕ και μόνιμες εγκαταστάσεις που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς του πετρελαίου, του αερίου, του γαιάνθρακα και των διυλιστηρίων υπολογίζεται επί των φορολογητέων κερδών, όπως καθορίζονται σύμφωνα με τους εθνικούς φορολογικούς κανόνες κατά το φορολογικό έτος που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2022 ή μεταγενέστερα, των οποίων η αύξηση υπερβαίνει το 20 % σε σύγκριση με τα μέσα φορολογητέα κέρδη, όπως καθορίζονται σύμφωνα με τους εθνικούς φορολογικούς κανόνες, των τριών φορολογικών ετών που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Εάν το μέσο ετήσιο αποτέλεσμα της περιόδου που καλύπτει τα τρία φορολογικά έτη που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα είναι αρνητικό, το μέσο φορολογητέο κέρδος είναι μηδενικό για τους σκοπούς του υπολογισμού της προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης.

Άρθρο 15

Βάση υπολογισμού της προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης

1. Το ποσοστό που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης είναι τουλάχιστον το 33 % της βάσης που αναφέρεται στο άρθρο 14.
2. Η προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης εφαρμόζεται επιπλέον των τακτικών φόρων και εισφορών που ισχύουν σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κράτους μέλους.

Άρθρο 16

Χρήση των εσόδων από την προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης

1. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα έσοδα από την προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης με επαρκώς έγκαιρο αντίκτυπο για τους ακόλουθους σκοπούς:
  - α) μέτρα οικονομικής στήριξης των τελικών καταναλωτών ενέργειας, και ιδίως των ευάλωτων νοικοκυριών, για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών ενέργειας, με στοχευμένο τρόπο·
  - β) μέτρα οικονομικής στήριξης που συμβάλλουν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας (για παράδειγμα, μέσω δημοπρασιών μείωσης της ζήτησης ή καθεστώτων υποβολής προσφορών), στη μείωση του κόστους αγοράς ενέργειας των τελικών καταναλωτών ενέργειας για ορισμένους όγκους κατανάλωσης, στην προώθηση επενδύσεων των τελικών καταναλωτών ενέργειας σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, διαρθρωτικές επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης ή άλλες τεχνολογίες απανθρακοποίησης·
  - γ) μέτρα οικονομικής στήριξης επιχειρήσεων σε ενεργοβόρους κλάδους, υπό την προϋπόθεση ότι εξαρτώνται από επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην ενεργειακή απόδοση ή σε άλλες τεχνολογίες απανθρακοποίησης·
  - δ) μέτρα οικονομικής στήριξης για την ανάπτυξη της ενεργειακής αυτονομίας, ιδίως επενδύσεις σύμφωνα με τους στόχους του REPowerEU, κυρίως δε έργα με διασυνοριακή διάσταση·
  - ε) με πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, διάθεση από τα κράτη μέλη μέρους των εσόδων από την προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης στην κοινή χρηματοδότηση μέτρων για τη μείωση των επιζήμιων επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για την προστασία της απασχόλησης και την επανειδίκευση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, ή για την προώθηση επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακά έργα.
2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ορίζονται σαφώς, είναι διαφανή, αναλογικά, αμερόληπτα και επαληθεύσιμα.

Άρθρο 17

Προσωρινός χαρακτήρας της συνεισφοράς αλληλεγγύης

Η προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό έχει προσωρινό χαρακτήρα. Εφαρμόζεται μόνο στα πλεονάζοντα κέρδη που παράγονται κατά το φορολογικό έτος που άρχισε την 1η Ιανουαρίου 2022 ή μεταγενέστερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Παρακολούθηση και επιβολή

1. Η αρμόδια αρχή κάθε κράτους μέλους παρακολουθεί στην επικράτειά του την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11 και 12.
2. Το συντομότερο δυνατόν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και το αργότερο έως την 1η Δεκεμβρίου 2022, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή τα σχεδιαζόμενα μέτρα που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 5 και τις συμφωνίες που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 10.
3. Έως τις 15 Ιανουαρίου 2023 και, στη συνέχεια, κάθε μήνα έως τις 15 Απριλίου 2023, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με:
  - α) τη μείωση της ζήτησης που επιτυγχάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 και τα μέτρα που εφαρμόζονται για την επίτευξη της μείωσης σύμφωνα με το άρθρο 5·
  - β) τα πλεονάζοντα έσοδα που προκύπτουν σύμφωνα με το άρθρο 6·
  - γ) τα μέτρα σχετικά με την κατανομή των πλεοναζόντων εσόδων που εφαρμόζονται για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας στους τελικούς καταναλωτές σύμφωνα με το άρθρο 9·
  - δ) τυχόν δημόσιες παρεμβάσεις στον καθορισμό των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας που αναφέρονται στα άρθρα 11 και 12·
4. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με:
  - α) τη θέσπιση της προσωρινής συνεισφοράς αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 έως τις 15 Οκτωβρίου 2022·
  - β) τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις του εν λόγω μέτρου εντός ενός μηνός από τη δημοσίευση στην εθνική επίσημη εφημερίδα·
  - γ) τη χρήση των εσόδων σύμφωνα με το άρθρο 16 εντός ενός μηνός από τη στιγμή που τα έσοδα εισπράττονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 19

Επανεξέταση

1. Έως τις 28 Φεβρουαρίου 2023, η Επιτροπή θα προβεί σε επανεξέταση του κεφαλαίου II ενόψει της γενικής κατάστασης του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια και των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση και θα παρουσιάσει έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω επανεξέτασης στο Συμβούλιο. Με βάση την εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή μπορεί, συγκεκριμένα, να εισηγηθεί, σε περίπτωση που τούτο δικαιολογείται από τις οικονομικές συνθήκες ή τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση και στα επιμέρους κράτη μέλη, την παράταση της περιόδου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, την τροποποίηση του επιπέδου του ανώτατου ορίου εσόδων που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 και την

εφαρμογή του στους παραγωγούς στο άρθρο 7 ή την τροποποίηση του κεφαλαίου II με άλλον τρόπο.

2. Έως τις 15 Οκτωβρίου 2023, η Επιτροπή θα προβεί σε επανεξέταση του κεφαλαίου III ενόψει της γενικής κατάστασης του τομέα των ορυκτών καυσίμων και των πλεοναζόντων κερδών που προέκυψαν και θα παρουσιάσει έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω επανεξέτασης στο Συμβούλιο.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Με την επιφύλαξη της ανάγκης διασφάλισης της κατανομής των πλεοναζόντων εσόδων σύμφωνα με το άρθρο 9 και της χρήσης των εσόδων από την προσωρινή συνεισφορά αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 16, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται για περίοδο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του.

Τα άρθρα 3, 4, 5, 6, 7, 9 και 10 εφαρμόζονται από την 1η Δεκεμβρίου 2022. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη προηγούμενης οικειοθελούς εφαρμογής από τα κράτη μέλη.

Τα άρθρα 3, 4, 6 και 7 εφαρμόζονται έως την 31η Μαρτίου 2023.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος